

**FIKTIVNÍ FIRMY
V ČESKÉ REPUBLICE
1992 - 2008**

NÚOV, Praha 2008

Fiktivní firmy v České republice 1993 - 2008

Vydal: NÚOV, Centrum fiktivních firem

Praha, prosinec 2008

Slovo úvodem

Vážení čtenáři,

přinášíme vám publikaci Historie fiktivních firem v České republice 1993 - 2008. Sledujeme v ní vývoj fiktivních firem u nás od založení Centra fiktivních firem až po současnost.

Publikace je členěna do třech logických celků. První představuje období od založení CEFIF ve školním roce 1992/1993 až po rok 2002. Toto období shrnuje doc. Ing. Miloslav Rotport, zakladatel CEFIF a jeho první vedoucí.

Druhá část se věnuje událostem v letech 2002 až 2008 a zpracoval ji stávající vedoucí CEFIF Ing. Lukáš Hula.

Ve třetí části jsme poskytli prostor učitelům předmětu fiktivní firma a své zkušenosti popsala i žákyně střední školy. Věříme, že se vám budou následující řádky líbit.

Lukáš Hula

Slovo úvodem.....	1
1. Fiktivní firmy očima doc. Rotporta.....	6
1.1. Úvod	6
1.2. Jak to všechno začalo	6
1.3. CEFIF se rozvíjí a profesionalizuje.....	10
1.4. Veletrhy fiktivních firem v České republice.....	16
1.5. České fiktivní firmy v zahraničí.....	19
1.6. Úspěchy i problémy prvních deseti let	23
2. Fiktivní firmy očima Ing. Huly	26
2.1. Úvod	26
2.2. Hlavní změny.....	27
2.2.1. Členství v EUROOPEN.....	27
2.2.2. Změny vlivem rozvoje ICT	28
2.2.3. Semináře pro učitele.....	30
2.2.4. Soutěže fiktivních firem.....	31
2.2.5. Certifikát o práci ve fiktivní firmě	31
2.2.6. Deska cti.....	32
2.2.7. Nové úřady.....	32
2.3. Veletrhy fiktivních firem	33
2.3.1. Regionální veletrhy	33
2.3.2. Mezinárodní veletrh v Praze	33
2.3.3. Zahraniční veletrhy	34
2.4. Co nás trápí	35
3. Příspěvky ze škol.....	37
3.1. VOŠ, SPŠ a OA Most.....	37
3.1.1. Pohled pedagoga	37
3.1.2. Pohled bývalé ředitelky Moonline, s. r. o.	40
3.2. OA Opava	42
3.3. OA Písek	49
3.3.1. Historie	49
3.4. Naše účast na veletrzích	50
3.4.1. Písecký veletrh EFKO	51
3.4.2. Závěr.....	52
3.5. SPŠ dopravní Plzeň.....	53
3.6. OA Heroldovy Sady, Praha 10	58

1. Fiktivní firmy očima doc. Rotporta

1.1. Úvod

Fiktivní firma je v současné době na řadě středních odborných škol běžnou součástí přípravy budoucích absolventů pro praxi. Přesto to není tak dávno, co se fiktivní firmy na našich školách objevily jako úplná novinka. Protože jsem byl u jejich vzniku a téměř deset let jsem působil jako vedoucí Centra fiktivních firem v České republice, chtěl bych alespoň ve stručnosti zachytit jejich vznik a postupný rozvoj. Nepůjde však v žádném případě o vyčerpávající zachycení celého tohoto vývoje, ale spíše o mé postřehy, názory a vzpomínky, které jsou se vznikem fiktivních firem v České republice spojeny.

1.2. Jak to všechno začalo

Fiktivní firmy vznikly v Německu jako součást praktické rekvalifikace nezaměstnaných někdy kolem roku 1975¹. První centrála byla v Heidelbergu, teprve později vznikla centrála v Essenu. V roce 1975 bylo v Německu registrováno 120 fiktivních firem a jejich počet se postupně zvyšoval. Zároveň se tato forma rekvalifikace nezaměstnaných rozšířila i do dalších zemí Evropy.

Do České republiky myšlenka fiktivních firem pronikla v první polovině roku 1992, a to díky Mgr. Slanařovi z Vídně. Poprvé jsme se s touto formou praktické přípravy budoucích absolventů středních škol seznámili díky kolegům z katedry pedagogiky na Ekonomické univerzitě v Bratislavě. Ti nás pozvali na seminář, který se konal v Bratislavě 22. dubna 1992.

---

¹ Podle historických pramenů je možno najít zmínky o fiktivních firmách v Německu v 17. století.

Tam jsme se také poprvé setkali s Mgr. Peterem Slanařem, ředitelem obchodní akademie ve Vídni 10 a dojednali s ním i možnost uspořádat obdobný seminář pro učitele středních odborných škol v Praze. Pro úplnost je třeba dodat, že rodiče pana Slanaře pocházeli z Čech a on sám mluví velmi dobře česky, přestože se již narodil v Rakousku. Seminář se podařilo uspořádat již 20. května 1992 v prostorách tehdejšího Výzkumného ústavu odborného školství na Karlově náměstí.

Setkal se s velkým zájmem u vyučujících středních odborných škol, zejména obchodních akademií. Zaplněná zasedací síň vyslechla podrobný a zaujatý výklad o přínosu fiktivních firem pro praktickou přípravu zejména budoucích ekonomických pracovníků. Již na semináři se vyučující z některých škol dohodli na návštěvě vídeňské obchodní akademie, aby poznali fungování fiktivní firmy v praxi. Tato návštěva se uskutečnila v červnu. Na základě těchto podnětů se vyučující z několika škol shodli na tom, že jde o zajímavou a účinnou formu praxe, kterou by rádi na své škole co nejdříve zavedli.

Od prvního rozhodnutí nebylo daleko ke konkrétním činům, a tak od září 1992 vzniklo prvních šest firem. Původně jsme předpokládali, že české fiktivní firmy budou zaregistrovány v Centru fiktivních firem v Bratislavě, také asi tři fiktivní firmy tam zaregistrovány byly. V této době však již všechno naznačovalo, že Československo se rozdělí na dva samostatné státy a registrace českých firem v Bratislavě by do budoucna mohla činit potíže. Proto 16. listopadu 1992 vzniklo Centrum fiktivních firem na VŠE.

Pro rozvoj fiktivních firem mělo význam i další setkání vyučujících, které se uskutečnilo ve Svitavách 12. a 13. února 1993. Na něm proběhla dílčí výměna zkušeností mezi již fungujícími firmami a také byly předány živnostenské listy prvním čtyřem fiktivním firmám. Šlo o firmy Krystal – ČAO Resslerova 5, HITS – OA Svitavy, EXTRA – OA Rumburk a Fipol – OA Olomouc. V průběhu prvního školního roku se vytvářely postupně kontakty mezi těmito firmami a vznikaly i firmy další. Ke konci prvního školního roku existence fiktivních firem bylo řádně zaregistrováno 16 firem.

Pro další rozvoj fiktivních firem na obchodních akademiích mělo význam i jednání poradního sboru pro OA při MŠMT ČR, kde se všichni přítomní zástupci ze škol i z ministerstva podrobně seznámili s myšlenkou fiktivních firem a zejména s možnostmi jejich rozvoje v České republice. Výsledkem jednání bylo mj. zveřejnění základní informace o existenci CEFIF (včetně kontaktů na něj) ve Věstníku MŠMT ČR v únoru 1994. Tím se existence fiktivních firem dostala na oficiálnější základnu, protože se do jejich vzniku a rozvoje výslovně zapojilo i ministerstvo.

Další předpoklady pro rozvoj fiktivních firem vytvořil i liberalizovaný učební plán pro obchodní akademie, který zařadil práci ve fiktivní firmě mezi příklady povinně volitelných předmětů. Proto se také počet fiktivních firem výrazně zvyšoval a po uplynutí dvou školních let existence v ČR byly zaregistrovány již 102 fiktivní firmy.

V celém tomto počátečním období nám výraznou pomoc poskytovalo i nadále Rakousko. V dubnu 1994 navštívil Mgr. Slanař odbor středních škol MŠMT ČR, kde velmi podrobně vysvětlil nejen přínos fiktivních firem pro budoucí absolventy středních odborných škol, ale také nezbytné předpoklady pro kvalitní fungování celého systému fiktivních firem. Na toto jednání pak navázala řada dalších konkrétních kroků, které nám pomohly při rozvíjení fiktivních firem. Hned 10. května 1994 byl uspořádán v zasedací místnosti MŠMT seminář pro učitele, kteří již firmy vedli, a také pro další zájemce o založení fiktivních firem. Semináře se opět zúčastnil Mgr. Slanař, který odpovídal na otázky přítomných. Na pozvání rakouské centrály ACT jsem spolu se dvěma pracovníky odboru středních odborných škol ve dnech 31. května až 2. června 1994 navštívil Vídeň, abychom na místě poznali fungování národní centrály. Výsledkem bylo mj. i to, že se CEFIF podařilo získat finanční prostředky na své fungování.

Rakouská strana si dobře uvědomovala význam kvalitní přípravy učitelů na práci v předmětu fiktivní firma. Výrazně nám pomohla vyškolením zhruba 20 školitelů z řad zájemců z ČR, kteří pak měli dále školit učitele na našich školách. Původním záměrem bylo, aby školitelé byli rovnoměrně vybráni z celé České republiky. To se ale v konečné podobě nezdařilo. Výběr účastníků byl zřejmě trochu omezen jejich obavami z nutnosti alespoň částečné znalosti němčiny, protože do této přípravy byli zapojeni i další spolupracovníci z Rakouska a semináře tedy neprobíhaly vždy v češtině.

Vlastní příprava měla tři části, z nichž první dvě (31. října – 5. listopadu 1994 a 21.–23. listopadu 1994) probíhaly v Plzni, závěrečná část pak měla podobu praktických činností ve firmě a proběhla 6.–10. března 1995 ve Vídni. Účastníci obdrželi o absolvování přípravy certifikát, který je opravňoval k pořádání podobných školení pro učitele našich škol. K realizaci však prakticky nedošlo. Přesto se počty firem i nadále zvyšovaly. Ke konci třetího školního roku existence firem (tedy v květnu 1995) bylo zaregistrováno cca 180 firem, z toho čtyři v Polsku.

I v dalších letech byly organizovány různé semináře pro vyučující, kteří vedli fiktivní firmy. Jen namátkou bych uvedl seminář v Plzni nebo seminář ve Šlapanicích u Brna, kterého se zúčastnil rovněž Mgr. Slanař. Několik akcí uspořádala v těchto letech i Střední pedagogická škola a OA v Mostě ve spolupráci s partnery z Německa. Ani zde není možné uvést úplný výčet těchto seminářů a podobných akcí, dokonce ani těch, kterých jsem se osobně zúčastnil.

Hned od počátku vytvářely školy předpoklady pro fungování fiktivních firem tím, že vybavovaly speciální učebny pro výuku tohoto předmětu. Některé učebny byly po svém vybavení slavnostně otevírány za účasti učitelů z jiných škol, města a dalších pozvaných hostů. Sám jsem měl možnost zúčastnit se mj. slavnostního otevření centra pro praktickou výchovu v Odborném učilišti v Plzni 4. února 1994. Učebna pro fiktivní firmy zde byla vybavena ve spolupráci s německou stranou a učitelé se na vedení fiktivní firmy dlouhodobě připravovali, mj. i v německé centrále v Essenu. Slavnostně byla také 30. března 1994 otevřena učebna na Obchodní akademii v Opavě. Vybavené učebny vznikaly i na dalších školách, možná i další z nich byly slavnostně otevírány, ale informace o tom scházejí.

1.3.CEFIF se rozvíjí a profesionalizuje

Při svém vzniku neměl CEFIF příliš dobré podmínky pro svou činnost. Neměl vlastní prostory a využíval stísněné prostory katedry didaktiky ekonomických předmětů. Pro charakteristiku tohoto výchozího stavu si vypůjčím slova z dobového článku ve Svobodném slově: „Začínají tedy zatím pouze s nadšením. Úředníky budou převážně studenti 4. ročníku VŠE, specializace učitelství odborných předmětů, bankovníctví a veřejných financí. Vše budou provádět v době svého volna jako zájmové přiblížení se praxi. Odměnou jim bude poděkování.“² Na podobném principu ve svých počátcích fungovalo i centrum v Bratislavě. Počáteční nadšení studentů VŠE však brzo opadlo. Nakonec z řady zájemců zůstaly pouze dvě studentky, které spolu s některými učiteli Katedry didaktiky ekonomických předmětů zajišťovaly provoz centra.

Brzo se však ukázalo, že takováto podoba CEFIF nemůže vyhovovat rostoucímu počtu fiktivních firem. Bylo třeba hledat cesty k vytvoření lepších podmínek. První finanční prostředky získal CEFIF už v červenci 1993 v rámci programu ExTra. V následujícím roce se nám pak podařilo získat další peníze v rámci Programu rozvoje základního a středního školství. Díky

---

² Kostřík, K.: Centrum fiktivních firem na VŠE v Praze zahajuje. Pro praxi v podnikání. Svobodné slovo, č. 276, 24. listopadu 1992

těmto prostředkům mohl CEFIF získat základní vybavení (zejména počítačové) a také přijmout první pracovníci. Zároveň se díky pochopení VŠE podařilo získat vlastní prostory, i když ne v hlavní budově školy na Žižkově. První vlastní místnost jsme získali v budově na Zvonaře. Místnost nebyla příliš velká a její vybavení bylo také velmi skromné. Neměli jsme ani vlastní telefonní linku. Budova sama připomínala spíše horskou chatu než budovu vysoké školy. V těchto prostorách jsme byli do června 1995, pak jsme dostali dvě místnosti v nově dostavené budově na Jižním Městě. Tyto místnosti již splňovaly všechny naše požadavky. Byly vybaveny moderním nábytkem, v obou byl zaveden telefon a také počítače byly napojeny na počítačovou síť. Konečně jsme mohli bez obav přijímat návštěvy zájemců z našich škol, ale také ze zahraničí. CEFIF v těchto prostorách fungoval až do konce roku 2001, kdy byl převeden na NÚOV v Praze 10.

Od roku 1995 se také postupně zlepšovalo i financování Centra. Každoročně podepisovala Fakulta financí a účetnictví VŠE v Praze s MŠMT ČR smlouvu o financování, na jejímž základě jsme získávali účelově určené finanční prostředky. Protože CEFIF fungoval v podobě tzv. vedlejší hospodářské činnosti školy, zůstatky peněžních prostředků koncem roku nepropadaly a byly převáděny na financování činnosti v dalším roce. Financování provozu z účelových prostředků MŠMT ČR výrazně pomohlo k rozvoji fiktivních firem v České republice.

Tento přístup ministerstva byl výsledkem návštěvy pracovníků ministerstva v rakouském centru, kde se přesvědčily o významu národní centrály pro rozvoj fiktivních firem v dané zemi i o přínosu, který má práce ve fiktivní firmě pro kvalitní přípravu absolventů.

Finanční podpora ze strany ministerstva se postupně zvyšovala, ale počátkem roku 2000 byla bohužel přerušena. MŠMT ČR v lednu 2000 odmítlo podepsat smlouvu na další rok a CEFIF stál před problémem, jak zajistit svůj provoz. Bylo nutné zavést poplatky škol za registraci jejich fiktivních firem.

Výše základního poplatku na jednu školu byla stanovena na Kč 5 000,-- ročně. Vedle základního poplatku byl zaveden také poplatek snížený ve výši Kč 3 000,-- pro školy, kde fungovala pouze jedna fiktivní firma a také poplatek zvýšený ve výši Kč 10 000,-- ročně pro školy, které měly více než pět fiktivních firem. Stanovení zvýšeného poplatku vyplývalo z naší představy, že pět fiktivních firem na jedné škole představuje optimální počet, který je možné ještě kvalitně provozovat. Zároveň jsme ale nechtěli omezovat školy, které se domnívaly, že jim počet pěti firem nepostačuje.

Zavedení reálných poplatků vedlo k poměrně výraznému poklesu počtu škol, na kterých firmy působily, a také ke snížení celkového počtu firem. K počátku září 2000 zaplatilo stanovený poplatek celkem 80 škol, zatímco 34 škol se rozhodlo své fiktivní firmy zrušit. Kromě toho bylo 32 škol, které k uvedenému datu na výzvu k zaplacení reálného poplatku nereagovaly.

Úbytek počtu škol a firem měl však i pozitivní efekt. Většinou totiž ukončily svoji činnost firmy, které byly dlouhodobě pasivní. Podařilo se nám také vyškrtnout ze seznamu firmy, které sice již nepůsobily, ale nikdo ukončení jejich činnosti neohlásil. Jen ve výjimečných případech takto musely ukončit svoji činnost i firmy aktivní, které však nenašly dostatečné pochopení u vedení svých škol.

Pozitivním rysem bylo i to, že vedení jednotlivých škol se začalo více o problematiku fiktivních firem zajímat. Jestliže za jejich fungování platila škola reálné poplatky, musely firmy také vykazovat nějaké výsledky. I to vedlo ke zkvalitnění jejich práce. Velký počet škol, které bez problému reálný poplatek zaplatily, byl pro nás důkazem, že si školy uvědomují význam fiktivních firem pro zkvalitnění přípravy budoucích absolventů. To je jistě velmi pozitivní jev.

To, že se CEFIF podařilo překonat kritický rok 2000, bylo výsledkem ocenění jeho práce školami, které nenechaly myšlenku fiktivních firem zaniknout a finančně jeho fungování podpořily. Do určité míry to bylo umožněno i finančními rezervami, které si Centrum vytvořilo v předcházejících letech, kdy příspěvek od MŠMT dostávalo. Nakonec se nám podařilo o důležitosti CEFIF přesvědčit i MŠMT ČR, které v roce 2001 poskytlo opět příspěvek na jeho fungování, i když ve výrazně menším rozsahu než v roce 1999 a letech předcházejících.

Zároveň se začalo uvažovat i o jiném způsobu zařazení CEFIF, což nakonec vedlo ke schůzce 14. listopadu 2001. Schůzky se zúčastnila Ing. Marta Svátková za MŠMT ČR a Ing. Dana Kočková za NÚOV. Výsledkem této schůzky bylo rozhodnutí o převodu CEFIF do NÚOV od 15. ledna 2002. Celá záležitost pak byla uzavřena podpisem dohody mezi VŠE a MŠMT 11. dubna 2002. Tím se začala psát nová kapitola historie fiktivních firem v České republice, která je spojena se jménem Ing. Lukáše Huly, který se stal novým vedoucím CEFIF.

Jestliže se zabývám historií, nemohu zapomenout na ty, bez nichž by CEFIF fungovat nemohl. Jde o pracovnice a pracovníky, kteří postupně nastoupili do Centra jako jeho zaměstnanci. První pracovnící, která byla přijata do pracovního poměru na VŠE jako administrativní pracovnice, byla Blanka Ješutová. Nastoupila 10. ledna 1995 a poměrně dlouhou dobu byla jedinou stálou pracovnící CEFIF. Její pracovní poměr byl ukončen 25. září 1997 na její vlastní žádost. Za dobu zhruba dvou a půl roku se výrazně zapsala do historie našich fiktivních firem, protože pomáhala rozšířit myšlenku fiktivních firem na další školy.

Další pracovnící, která do CEFIF nastoupila, byla Magda Vachová, která zde setrvala až do předání agendy CEFIF na NÚOV v lednu 2002. Vlasta Krtková začala pracovat v CEFIF od října 1997. Své působení ukončila k listopadu 2000 odchodem na mateřskou dovolenou.

CEFIF začal postupně rozšiřovat počty pracovníků. Cílem bylo dosáhnout takového stavu, aby na každou agendu byl jeden pracovník alespoň na poloviční úvazek. Tento cíl byl naplňován postupně tak, jak byly zvyšovány prostředky na financování činnosti. V rámci

tohoto rozšiřování nastoupila Václava Čížková, která zde pracovala od 1. září 1999 do 31. srpna 2000, kdy začala studovat vysokou školu. Půl roku působila v CEFIF i Andrea Blahová.

Jako zaměstnanci CEFIF pracovali v průběhu předcházejících let také dva muži s vysokoškolským vzděláním. Jako první z nich nastoupil Ing. Jan Vorlíček, který zde vykonával civilní vojenskou službu a po jejím ukončení pracoval na poloviční úvazek až do doby, kdy byl CEFIF předán na NÚOV.

Druhým mužem, který během existence CEFIF v rámci Katedry didaktiky ekonomických předmětů byl jeho zaměstnancem, je Ing. Lukáš Hula. Ten nastoupil od 1. října 1999 a po převedení Centra převzal jeho vedení v rámci NÚOV.

Tím také zahájil druhou etapu existence fiktivních firem v České republice a zároveň ve své osobě obě etapy vzájemně propojil. Ale to už je jiná kapitola, které se už ve svém materiálu nemohu věnovat. Převedením CEFIF na jinou instituci se pochopitelně výrazně oslabily mé vztahy k celé síti fiktivních firem a také i informovanost o dění v této oblasti. Celé dění mohu pouze se zájmem pozorovat a mít radost z toho, že předcházející práce nepřišla nazmar, a že fiktivní firmy úspěšně pracují i nadále.

Další oblastí, o níž bychom se v souvislosti s rozvojem a profesionalizací CEFIF měli zmínit, je rozvoj a zkvalitňování pravidelné informovanosti o aktivitách fiktivních firem a CEFIF. Mám na mysli jak informovanost škol, na nichž fiktivní firmy působily, tak i informovanost široké veřejnosti. Významnou úlohu při systematickém informování fungujících fiktivních firem sehrál určitě i Informátor, který byl zasílán v tištěné podobě

na jednotlivé fiktivní firmy. Šlo o občasník, jehož první číslo bylo vydáno v červnu 1994. Vycházel zpravidla 2x ročně. Za dobu působení CEFIF na katedře didaktiky vyšlo celkem 20 čísel³. Poslední číslo v prosinci 2001 oznámilo převod CEFIF na nové pracoviště do NÚOV v Praze. Symbolicky obsahovalo jak rozloučení bývalého vedoucího, tak i úvodní slovo vedoucího nového. Toto jubilejní 20. číslo bylo tedy určitým spojovacím můstkem mezi oběma etapami rozvoje fiktivních firem v ČR.

Zároveň s vydáváním Informátoru v klasické tištěné podobě do komunikace mezi fiktivními firmami a Centrem postupně pronikala nová média. V září 1995 začalo postupné propojování firem pomocí elektronické pošty, v září 1996 byla spuštěna elektronická databáze fiktivních firem v ČR v databázovém programu, který byl vytvořen přímo pro potřeby CEFIF. V lednu 1997 pak byly spuštěny první webové stránky CEFIF.

Pro informování širší veřejnosti, zejména středních škol, na nichž ještě fiktivní firmy nepůsobily, byla zavedena od čísla 5–6, roč. 1993/94 pravidelná rubrika v časopise Odborná výchova. Problematika fiktivních firem se stala i náplní soutěže Maturita s Profitem, která vycházela v týdeníku Profit od září 1996. Její první část byla slavnostně vyhodnocena na veletrhu fiktivních firem v Praze v březnu 1997. Vlastní soutěž ale pokračovala dále až do května 1997.

Pozornost byla věnována i přípravě učitelů na vedení fiktivních firem. V roce 1995 vyšlo na Vysoké škole ekonomické v Praze první vydání skript Didaktika předmětu práce ve fiktivní firmě. Jeho náklad byl poměrně brzo rozebrán. Proto byl také v listopadu 1996 vydán stručnější materiál pro učitele v Pedagogickém centru v Plzni.

Problematika fiktivních firem se stala i náplní srovnávacích studií a vědeckých úkolů. V roce 1997 byla provedena srovnávací studie věnovaná fiktivním firmám v ČR a Rakousku. Studie vznikla jako společný materiál CEFIF a Hospodářské univerzity v rakouském Linci. Kromě toho byly obhájeny na katedře didaktiky ekonomických předmětů VŠE v Praze dva vědecké úkoly s problematikou FIF. V roce 1999 to byl úkol „Sbližování koncepce fiktivních firem v České republice a v zemích EU“, v roce 2000 na to pak navázal další úkol

---

³ V současné době vyšlo číslo 40.

„Zvyšování kvality práce fiktivních firem v České republice a jejich sbližování s úrovní v zemích EU“. V rámci tohoto úkolu byla mj. zpracována Kritéria kvality práce fiktivních firem v ČR.

Zcela na závěr této kapitoly o rozvoji a profesionalizaci CEFIF bych se chtěl ještě zmínit o vzniku některých oddělení mimo vlastní centrálu. Prvním takovým oddělením (ponecháme-li stranou fiktivní banky, které prakticky téměř od počátku působení fiktivních firem jsou zřizovány na školách jako fiktivní firmy), které bylo založeno mimo VŠE, byl korespondenční dodavatel, který vznikl již 1. dubna 1996 na Obchodní akademii v Českém Těšíně. Jako fiktivní firma působila v době od 1. září 1996 do 31. srpna 1999 také zdravotní pojišťovna Zdrafik na SPŠ Trutnov. Krátkou dobu také mimo Prahu působila od 1. října 1996 do 31. prosince 1997 Správa sociálního zabezpečení v Ústí nad Labem, zřízená firmou ABB Eisen. Všechna tato oddělení přešla po určité době do Prahy, protože jejich zřizovatelé si uvědomili, jak je činnost pobočky CEFIF finančně i časově náročná. Je však třeba říci, že tyto mimopražské pobočky sehrály svou úlohu v době, kdy CEFIF neměl dostatek prostředků na to, aby mohl všechna oddělení řádně provozovat.

1.4. Veletrhy fiktivních firem v České republice

Je potěšitelné, že se začalo již v roce 1995 v ČR i s pořádáním veletrhů fiktivních firem. První veletrh (zatím bez zahraniční účasti) uspořádala fiktivní firma Antre, s. r. o. na Obchodní akademii v Praze 10, Heroldovy sady. Konal se 15.–16. března 1995 v pražském Paláci kultury a záštitu nad jeho pořádáním převzal rektor VŠE.

Veletrhu se zúčastnilo cca 80 fiktivních firem z celé České republiky. Tento veletrh se stal přehlídkou činnosti našich fiktivních firem. Na něm měly firmy možnost nejen rozšířit své kontakty s dalšími fiktivními firmami, ale mohly nabídnout své výrobky a služby i návštěvníkům veletrhu. Veletrh kladl velké nároky zejména na marketingová oddělení jednotlivých fiktivních firem. Ta zajišťovala (pochopitelně ve spolupráci s dalšími pracovníky fiktivních firem) vlastní účast firem. Úspěch prvního českého veletrhu vedl i k jeho opakování v roce následujícím.

Ve dnech 19.–21. března 1996 se konal v Praze 2. ročník veletrhu studentských firem v ČR. Hlavním organizátorem byla opět fiktivní firma Antre, s. r. o. Veletrh se konal v prostorách Podnikatelského centra na pražském Výstavišti. Zúčastnilo se ho 68 fiktivních firem z České republiky. V rámci veletrhu proběhl i seminář pro vyučující fiktivních firem. Samostatný stánek mělo i Centrum fiktivních firem ČR (CEFIF). Návštěvníci měli možnost nakupovat za fiktivní koruny, jejichž vyhotovení zajistila fiktivní banka Academia na Bankovní obchodní akademii v Praze 3. Celkové tržby fiktivních firem (v hotovosti od návštěvníků) dosáhly závratné částky téměř 155 milionů fiktivních korun.

V roce 1998 byl tento pražský veletrh již veletrhem mezinárodním. Konal se ve dnech 24.–26. března 1998 ve dvou pavilónech na pražském Výstavišti. V následujícím roce se veletrhu (na kterém bylo celkem 98 stánků) zúčastnili i vystavovatelé ze Slovenska, Rakouska, Německa, Maďarska, Itálie a Polska. Nechci zde vyjmenovávat data všech ročníků pražského veletrhu.

Zmínil jsem se pouze o těch ročnících, které byly něčím výjimečné. Je však třeba uvést, že od roku 1995 se veletrh konal pravidelně každý rok ve 2. polovině března díky velkému úsilí pořádající Obchodní akademie v Praze 10, Heroldovy sady. Zásahu na tom má nejen vedení této školy, které poskytlo pro přípravu tak náročné akce dostatečnou podporu, ale zejména

vyučující, kteří pořádající firmu Antre vedli a pomohli tak k vlastní organizaci veletrhu. V této souvislosti bych chtěl zmínit zejména Ing. Mazačovou, která je zakladatelkou tradice pražského veletrhu a dlouhá léta jeho hlavní organizátorkou, ale také její kolegyně Ing. Císařovou a v posledních letech Ing. Borovičkovou, která štafetu pořádání veletrhu převzala. Každoročně se veletrhu zúčastňuje řada zahraničních vystavovatelů. Pražský veletrh tak našel své trvalé místo v kalendáři mezinárodních veletrhů, které jsou organizovány v řadě evropských i mimoevropských zemí. Řadí se mezi největší a velmi úspěšné veletrhy. Jeho výjimečnost spočívá v tom, že podstatný podíl na jeho přípravě mají studenti, kteří ho připravují v rámci své činnosti ve fiktivní firmě.

První český veletrh fiktivních firem zároveň vyvolal i zájem o pořádání regionálních veletrhů. Jako první uspořádaly regionální veletrh fiktivní firmy v Písku 6. dubna 1995, tedy krátce po veletrhu v Praze. Hned na podzim, 23.–24. listopadu 1995, uspořádaly regionální veletrh také Svitavy. Tyto první dva regionální veletrhy vyvolaly v dalších letech zájem o pořádání obdobných akcí i v jiných místech.

Za zmínku stojí mj. veletrh v Boskovicích (který se poprvé konal 13.–14. února 1997), veletrh v Příbrami (14.–15. října 1997), v Pardubicích (1.–2. listopadu 1999), v Plzni (12.–13. prosince 2001).

Jsem si vědom toho, že přehled není vyčerpávající, a nemohu ani zaručit, že u uvedených míst jsem zaznamenal 1. ročník těchto veletrhů. Ne všechny školy konání regionálního veletrhu nahlásily včas a pracovníci CEFIF se nemohli ani všech regionálních veletrhů zúčastnit. Dlouhou dobu takto na účast někoho z CEFIF čekal veletrh v Českém Těšíně, přestože nás jeho organizátoři na veletrh zvali.

Veletrhy fiktivních firem se tak staly pravidelnou náplní činnosti pro marketingová oddělení jednotlivých fiktivních firem.

1.5. České fiktivní firmy v zahraničí

Logickým pokračováním v navazování obchodních kontaktů s evropskými fiktivními firmami byla i účast firmy Krystal, která vznikla na Československé akademii obchodní v Praze 2, Resslova 5, jako první fiktivní firma v českých zemích, na 29. veletrhu fiktivních firem v Norimberku (5.–8. října 1993). Spolu s firmou Krystal se veletrhu zúčastnilo i Centrum fiktivních firem České republiky (CEFIF ČR).

Na veletrhu vystavovalo více než 200 fiktivních firem z několika evropských zemí, zejména z pořádající SRN. Firma Krystal byla mezi nimi jedinou firmou nejen z České republiky, ale i ze všech postkomunistických zemí (pokud nepočítáme firmy z bývalé NDR, jejichž zapojení v rámci jednotného Německa bylo podstatně jednodušší). Měli jsme proto oprávněné obavy z toho, jak naše první zahraniční vystoupení dopadne. Hned první den veletrhu se ukázalo, že naše obavy byly zbytečné. Stánek Krystalu se od samého počátku těšil nebývalému zájmu všech ostatních firem. Prakticky po celou dobu veletrhu mělo šest studentů ČAO (spolu se třemi profesorkami) plné ruce práce při uzavírání fiktivních obchodů. Mile překvapily jak jazykové znalosti, tak schopnost jednání se zákazníky. Řada zahraničních návštěvníků ani nechtěla věřit tomu, že jde o 17leté studenty, kteří podobnou činnost nikdy nedělali. Na všech byl patrný značný pokrok, který udělali během tří dnů obchodování. Všichni zúčastnění studenti se mohli na místě přesvědčit, že jejich dosavadní práce ve fiktivní firmě nebyla zbytečná a že přinesla první ovoce. Na veletrhu navázali řadu obchodních kontaktů, které se pak proměnily v pravidelné celoroční obchodní vztahy.

Veletrh fiktivních firem poskytl některé nové zkušenosti, případně i potvrdil některé předpoklady. V první řadě nám ukázal, jak důležitá a oboustranně prospěšná je spolupráce s firmou reálnou. Stánek fiktivní firmy Krystal byl úspěšný mj. i proto, že v něm bylo vystaveno skutečné české sklo, zapůjčené patronátní reálnou firmou Krystal Praha, s. r. o.

O sklo byl skutečně velký zájem a to nejen o jeho fiktivní prodej (fiktivní firma Krystal uzavřela fiktivní obchody ve výši několika set tisíc marek), ale řada zájemců měla zájem skutečně sklo koupit (což nebylo sice přímo možné, ale nic nebrání tomu, aby si sklo od reálné firmy objednali).

Druhá zkušenost byla jen ověřením známé pravdy, že příklady táhnou. Na veletrh přijely nejen dva autobusy studentů a profesorů z ČAO Resslerova 5, ale navštívili ho také studenti i vyučující z jiných českých škol. O naší účasti na veletrhu bylo napsáno i několik článků

v různých denících. Výsledkem bylo výrazné rozšíření myšlenky fiktivních firem u nás. Počty nových firem se neustále zvyšovaly a také jejich zahraniční kontakty se výrazně rozšiřovaly.

Ve dnech 27.–30. září 1994 se konal v německém Kasselu již 30. ročník veletrhu fiktivních firem. Zúčastnilo se ho již pět fiktivních firem z České republiky a řada dalších našich firem ho navštívila. Studenti i učitelé získali představu o možnostech fiktivních firem a mnozí z nich dospěli k rozhodnutí, že se v dalších letech zúčastní veletrhu jako vystavovatelé.

Největší počet fiktivních firem z České republiky se zúčastnil 31. ročníku veletrhu, který se konal 25.–29. září 1995 opět v Norimberku. Na veletrh přijelo již sedm našich fiktivních firem. V dalších letech však došlo k výraznému omezení účasti našich firem na zahraničních veletrzích. Školy nemohly již nadále hradit jejich účast z prostředků státní dotace.

Ve dnech 6.–8. března 1996 se konal ve Vídni Mezinárodní veletrh fiktivních firem Vídeň 1996. Veletrh organizovalo Rakouské centrum fiktivních firem. 117 výstavních stánků bylo umístěno v moderních prostorech Austria Center Vienna v těsné blízkosti vídeňských úřadoven OSN.

Vedle rakouských fiktivních firem se veletrhu zúčastnily také firmy z Brazílie, Bulharska, Finska, Maďarska, Německa, Polska a Švédska. Úspěšná byla i účast čtyř našich fiktivních firem (Akademic z OA Opava, Fipol z OA Olomouc, Keramo z OA Zatec a Krystal z ČAO Resslerova 5, Praha 2).

Poprvé se v samostatném stánku v zahraničí představil i CEFIF. Účast českých firem i CEFIF byla umožněna zejména díky finanční pomoci rakouského ministerstva školství. Veletrh tak potvrdil dobrou spolupráci mezi našimi firmami a Rakouskem.

To, že se naše centrála poprvé prezentovala právě ve Vídni, považujeme za symbolické. Díky panu řediteli Mgr. Slanařovi z Obchodní akademie Vídeň 10 měli učitelé obchodních akademií a dalších škol v České republice možnost seznámit se v roce 1992 s myšlenkou fiktivních firem.

Účast českých fiktivních firem na zahraničních veletrzích se v květnu 1996 rozšířila i na Nizozemí. Zásahu na tom má fiktivní firma Allibert, s. r. o, která působí na Euroškole v Praze. Tato firma se jako jediná z naší republiky zúčastnila ve dnech 24.–26. května 2. veletrhu fiktivních firem v Amsterdamu. Účast této firmy na amsterdamském veletrhu můžeme považovat za další úspěch v rozvoji myšlenky fiktivních firem u nás. Veletrhu se vedle 21 domácích firem zúčastnilo 8 firem z Velké Británie, 1 firma z Německa. Tím větší význam má účast naší firmy, která překonala všechny obtíže spojené se získáváním potřebných finančních prostředků i poměrně značnou vzdáleností místa konání veletrhu.

V dalších letech se účast českých fiktivních firem na zahraničních veletrzích výrazně omezila. Bylo to způsobeno zejména finančními problémy. Školy nemohly používat rozpočtové prostředky na vysílání studentů do zahraničí a tak byly odkázány pouze na sponzorské dary. Přesto se některým firmám podařilo zúčastnit se zahraničních veletrhů. Uvedu zde alespoň některé z nich, o nichž vím a kterých jsem se většinou také zúčastnil. V únoru 1997 to byl veletrh v Linci. Účast našich firem byla umožněna tím, že rakouská strana částečně uhradila jejich náklady. Na veletrhu měl svůj vlastní stánek i CEFIF. V tomtéž roce se CEFIF zúčastnil také veletrhu v Lipsku. Ten se konal na výstavišti a bylo na něm celkem 213 stánků. Účastníci byli z 18 evropských zemí a také z Kanady a USA. Z našich

firem se zúčastnila pouze firma ze Žďáru nad Sázavou, které náklady z velké části hradila partnerská německá firma. Ostatní naše firmy se veletrhu nemohly zúčastnit. Jen pro orientaci ve výši nákladů uvádím, že pouhý pronájem plochy o rozměru 4 m x 4 m stál DEM 720 a pronájem stánku (tedy 3 stěn) dalších DEM 299. K tomu musíme pochopitelně připočítat i náklady na dopravu, ubytování a stravování studentů a učitelů, kteří by se veletrhu zúčastnili.

Díky finanční pomoci ze strany Rakouska se CEFIF spolu se dvěma firmami (Keramo Žatec a BoBo Sedlčany) zúčastnil v době od 16. do 20. března 1999 veletrhu v Salzburgu. Tohoto veletrhu se zúčastnilo celkem 120 firem nejen z Evropy, ale také z USA a Brazílie.

Při vyjmenování našich účastí na zahraničních veletrzích nesmíme zapomínat ani na naše nejbližší sousedy. Slovenské centrum cvičných firem začalo organizovat také své veletrhy fiktivních firem v Bratislavě. Veletrhy se konají pravidelně vždy v listopadu. Poprvé se zástupce CEFIF (Ing. Hula) zúčastnil veletrhu, který se konal od 27. do 29. listopadu 2000. Od té doby se naši zástupci zúčastňují veletrhů v Bratislavě a slovenští zástupci veletrhů v Praze.

Rozvoj fiktivních firem v České republice je spojen i s upevňováním postavení CEFIF v rámci EUROOPEN. CEFIF se zapojil do jeho práce jako přidružený člen krátce po svém založení. Zástupce Centra se zúčastnil v prosinci 1994 v Essenu evropské konference zaměřené na využití fiktivních firem jako nástroje pro rekvalifikaci pracovníků.

Významná byla i účast zástupců naší republiky na semináři Rady Evropy věnovaném mezinárodní spolupráci fiktivních firem Východ–Západ, který se konal v dubnu 1995 v rakouském Kitzbühelu. V rámci tohoto semináře byl prezentován úspěšný rozvoj fiktivních firem v České republice za podpory rakouského MŠ, ACT a OA Vídeň 10.

Na základě dosažených výsledků nám bylo nabídnuto jednání o přijetí za řádného člena EUROOPEN jako jediné z reformních zemí. Toto významné ocenění bylo zavazující pro další práci a udržení dobrého jména naší republiky. Bohužel k tomuto přijetí ještě dlouhou dobu nedošlo. CEFIF vyplnil řádně dotazník, na základě kterého byla posuzována kvalita práce národní centrály. Jednotlivá hlediska, která tam byla uváděna, jsme plnili vcelku velmi dobře.

Problémy ovšem nastaly z jiného důvodu. Euroopen přestal být jakýmsi experimentem, který byl financován z prostředků Evropské unie. Od roku 1998 se přeměnil na spolek, jehož chod financovaly účastnické země svými příspěvky. Příspěvek byl stanoven ve výši EUR 10 000,- za rok. Tyto prostředky jsme nemohli ze svých omezených zdrojů hradit a museli jsem tedy svoji přihlášku za řádného člena stáhnout zpět. K přijetí došlo (i když v podobě omezeného členství) teprve po přechodu CEFIF na NÚOV v Praze.

1.6. Úspěchy i problémy prvních deseti let

Prvních deset let působení fiktivních firem na školách v České republice lze podle mého názoru hodnotit jako léta úspěšná. Fiktivní firmy se velmi rychle rozšířily po celé republice, na mnoha místech byly úspěšně organizovány regionální veletrhy fiktivních firem. Pražský veletrh se stal díky úsilí Obchodní akademie v Heroldových sadech trvalou součástí života fiktivních firem. Stal se veletrhem mezinárodním, který se může rovnat po všech stránkách obdobným veletrhům v zahraničí, kde však hlavními organizátory jsou většinou profesionální pracovníci národních centrál. To, že iniciativa studentů a učitelů z pořádající OA nejen nezanikla, ale dále se rozvíjí a obohacuje o nové nápady, je důkazem, že fiktivní firmy mají svůj význam pro zlepšení přípravy studentů na budoucí povolání a zejména, že studenty tato forma práce baví.

Zájem řady škol o fiktivní firmy se nejlépe projevil v roce 2000, kdy bylo nutné zajistit prostředky pro financování provozu CEFIF přímými platbami zapojených škol. I když některé školy odpadly a počet firem se snížil, přežilo Centrum toto kritické období právě díky pochopení těch škol, které práci ve fiktivních firmách začaly považovat za potřebnou součást studijních aktivit a které pochopily, že bez fungující národní centrály by nemohly ani jejich firmy dobře fungovat.

Reakce ředitelů řady škol (a to nejen obchodních akademií, ale také jiných typů středních škol) potvrdily, že myšlenka fiktivních firem je správná a přínosná. I to považuji za úspěch.

Některé věci se nám však v tomto prvním desetiletí nepodařily. CEFIF se musel vzdát na určitou dobu svých úvah o řádném členství v EUROOPEN. Nebyla to však špatná práce, která nám členství znemožnila. Byl to problém získání peněz na zaplacení členského příspěvku. Je potěšitelné, že v následujícím období se i tento problém podařilo překonat a CEFIF se členem EUROOPEN stal.

Je škoda, že jsme nemohli pokračovat ve slibně se rozvíjející účasti našich fiktivních firem na veletrzích v zahraničí. I zde to byly finanční problémy, které výrazně omezily možnosti českých fiktivních firem zúčastňovat se veletrhů v zahraničí.

Přitom rychle rostoucí počet zúčastněných firem v letech 1994 a 1995 ukázal, že naši studenti si ve srovnání s pracovníky jiných fiktivních firem vůbec nevedli špatně. Možnost účasti na zahraničním veletrhu byla přitom velmi výrazným motivačním prvkem. Studenti se snažili po celý rok pracovat co nejlépe, aby mohli na veletrh do zahraničí vyjet a úspěšně tam obstát. Představa získání finančních prostředků pro větší počet fiktivních firem zůstala jen krásným snem.

Na závěr mi dovoluji připojit svůj osobní názor na prvních deset let fiktivních firem v České republice, tedy na období, kdy jsem působil jako vedoucí CEFIF.

Osobně ho považuji za období, které bylo i pro mne velmi zajímavé a v mnoha směrech přínosné. I CEFIF sám se během této doby postupně rozvíjel a zkvalitňoval svoji práci (nebo se o to alespoň snažil). Bylo to období, na které rád vzpomínám. Domnívám se, že se podařilo v té době udělat velký kus dobré a užitečné práce, která snad pozitivně ovlivnila výsledky absolventů středních škol a usnadnila jim i do určité míry vstup do prvního zaměstnání. Pokud se to alespoň někde podařilo, nebyla to práce marná.

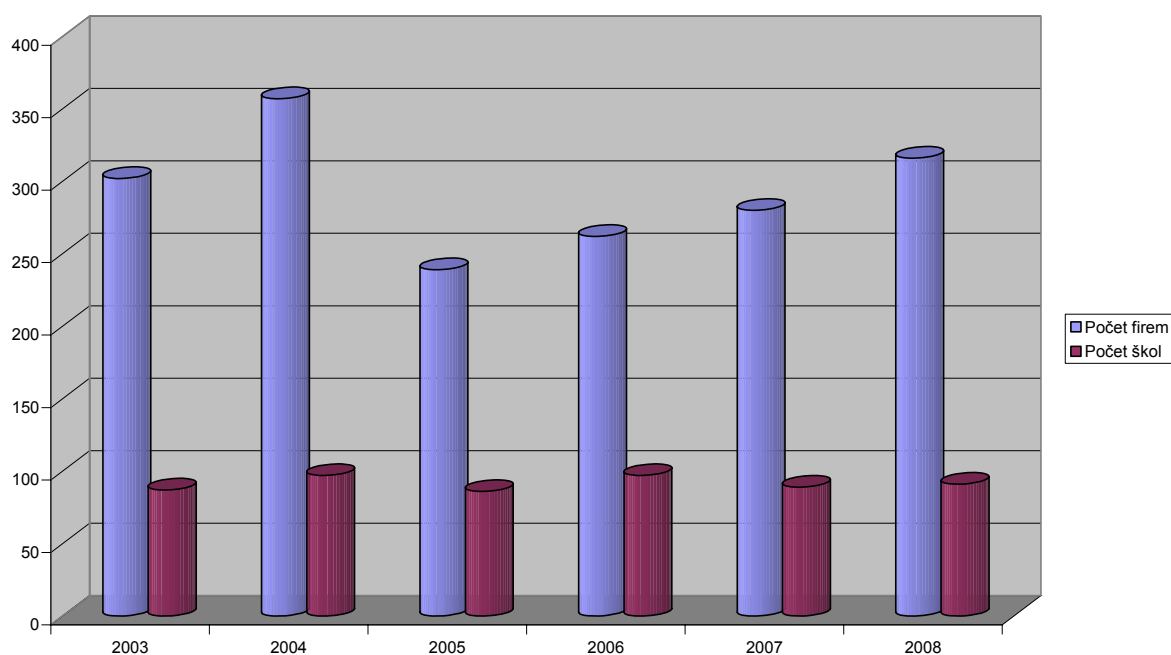
V současné době působí CEFIF na jiném pracovišti, v trochu jiných podmínkách. Fiktivní firmy pracují i nadále. To je ale již jiná kapitola v rozvoji fiktivních firem. Kapitola, pro kterou prvních téměř deset let vytvořilo předpoklady. A zdá se, že dobré.

2. Fiktivní firmy očima Ing. Huly

2.1. Úvod

Nástupem roku 2002 nastala nová kapitola v dějinách Centra. CEFIF přešel z VŠE na Národní ústav odborného vzdělávání. Je mi ctí, že jsem se po přechodu na NÚOV mohl stát vedoucím tohoto Centra. Nemenší ctí mi je fakt, že jsem se mohl učit od svého předchůdce doc. Rotporta. CEFIF začal působit v jiných podmínkách, změnila se osoba vedoucího, došlo k redukci pracovníků, podařilo se opětovně zajistit peníze do rozpočtu, což umožnilo i rozšiřující aktivity směrem k učitelům i žákům. První roky po přesunu ještě docházelo k úbytku počtu firem a hodně firem bylo neaktivních. Tento trend se podařilo změnit a v současné době máme již více firem než tomu bylo v roce 2003. Vývoj počtu firem a škol v síti CEFIF ukazuje graf. Je třeba poznamenat, že v počtu firem a škol za roky 2003 a 2004 jsou zahrnuty i firmy neaktivní, kterých podle zkušeností z let následujících mohlo být kolem stovky.

Počet fiktivních firem a škol CEFIF

Bohužel již asi nikdy nenastane situace, že členství v CEFIF bude bezplatné, tak jak to bylo na počátku jeho existence. Za velmi důležitý považuji fakt, se nám podařilo udržet členské příspěvky na stejné úrovni, jako tomu bylo při jejich zavedení. Protože spousta škol by uvítala šestou fiktivní firmu, ale bylo pro ně neúnosné navýšení členských příspěvků o pět tisíc, provedli jsme drobnou, ale domníváme se pro školy prospěšnou věc. Přidali jsme ještě jeden stupeň v úrovni platby členských příspěvků – pro 5 až 8 firem činí příspěvek nově Kč 7 500,-- a příspěvek ve výši Kč 10 000,-- se platí až od devíti firem na škole.

2.2. Hlavní změny

Změna je hybným motorem lidstva. Stejně to platí i pro organizaci, projekt. A jak známo, změna obvykle nechodí sama. V následujících řádcích bych se rozepsal o těch nejdůležitějších.

2.2.1. Členství v EUROOPEN

Přesun na NÚOV znamenal změnu ve vyjednávací pozici směrem k Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Některé věci se mnohem snáze prosazují z pozice přímo řízené organizace MŠMT než z pozice nezávislé vysoké školy. Podařilo se vyjednat finanční prostředky na členství v EUROOPEN a na podzim roku 2002 byla na jednání řádných členů Česká republika přijata mezi členské země. Úderem první vteřiny roku 2003 tak začalo její přidružené členství v této organizaci, které trvá dodnes. Náklady na přidružené členství jsou pouze EUR 1.500,--, ale nemáme hlasovací právo.

Členství má zásadní vliv na obchodování se zahraničím a na účast na mezinárodní veletrhu fiktivních firem v Praze, ale i na účast našich firem na zahraničních veletrzích.

Bez členství v EUROOPEN by nebylo možné obchodovat se zahraničními fiktivními firmami a zahraniční fiktivní firmy by nemohly přijet na náš mezinárodní veletrh a právě na počtu účastníků na pražském veletrhu se nejlépe dokumentuje přínos členství –

počet zahraničních účastníků každoročně narůstal až po 201 celkových účastníků v roce 2008, kdy byla více než polovina vystavovatelů ze zahraničí a celkově se veletrhu zúčastnili zástupci 12 zemí. Tím, že jsme se stali členy, získali jsme automaticky přístup k veškerému softwarovému vybavení, jehož účelem je evidovat fiktivní firmy a zajišťovat realizaci mezinárodních bankovních operací mezi fiktivními firmami z různých zemí.

2.2.2. Změny vlivem rozvoje ICT

Rozvoj ICT je v posledních letech velmi markantní, a i když není vybavenost kanceláří fiktivních firem prostředky ICT leckdy taková, jakou bychom si my i učitelé představovali, je zde neskonalý rozdíl oproti době, kdy byl CEFIF založen. Proto bylo nutné se této situaci přizpůsobit.

Jedním z prvních úkolů po přesunu na NÚOV bylo zjednodušení systému evidence fiktivních firem. Do té doby byl používán databázový software vytvořený ještě VŠE, který ovšem už začínal zastarávat a jeho používání nebylo pružné. Proto jsme se rozhodli vytvořit seznam fiktivních firem v Excelu, který byl snadno dostupný pro všechny, a to včetně firem z ciziny a je mnohem jednodušší jej aktualizovat a zveřejňovat aktualizované verze na internetu.

V souvislosti se členstvím v EUROOPEN jsme obdrželi databázový program CCClient. Od té doby používáme jak náš seznam, tak i databázi.

V zájmu rychlé registrace firmy přešel CEFIF na praxi, která ne zcela odpovídá situaci v ČR, ale která je v některých zemích obvyklá. Protože jenom málokterá firma zvládla zápis napoprvé a docházelo tak k velkým prodlevám mezi založením firmy a samotným obchodováním, které vyučující kritizovali, začal CEFIF na základě obdržení materiálů pro živnostenský úřad a obchodní rejstřík vydávat firmám provizorní IČ, vložku do OR a číslo živnostenského listu/koncesní listiny, respektive nově výpisu ze živnostenského rejstříku. Toto opatření firmě umožnilo ihned začít obchodovat, ale nezbavilo ji povinnosti dodat CEFIF správně vyplněné formuláře.

Také jsme od roku 2004 povolili elektronické zasílání všech materiálů CEFIF a v případě centrálního dodavatele se postupem času elektronická komunikace stala jedinou povolenou. Došlo tak k výraznému zrychlení práce, snížení nákladů a k následné kladné odezvě ze strany škol.

V souvislosti s přechodem na elektronickou registraci firem jsme začali vydávat CD s elektronickou verzí všech dostupných formulářů a smluv a výňatků zákonů. Toto CD obdrží učitelé vždy začátkem školního roku. Všechny formuláře jsou aktualizovány podle poslední platné legislativy a ke všem registračním formulářům je uveden i příklad zpracování.

Na CD ovšem nejsou jenom formuláře, ale i instalační program pro databázi EUROOPEN – CCClient a návod, jak databázi nainstalovat a jak s ní pracovat.

2.2.3. Semináře pro učitele

Od roku 2003 pravidelně připravujeme bezplatné semináře pro vyučující. První vlna seminářů odrážela momentální potřeby proškolení učitelů předmětu fiktivní firma a byla zaměřena jak na samotnou výuku, tak i na proces hodnocení žáků. Když byla poptávka po těchto seminářích uspokojena, uspořádali jsme na základě požadavků našich učitelů školení zaměřené na účetnictví ve fiktivní firmě. O toto školení byl mezi učiteli takový zájem, že jsme jej museli organizovat hned dvakrát, z toho jednou v Brně.

Dalším novým typem seminářů jsou diskusní semináře, které pořádáme ve spolupráci s našimi školami. Uskutečňují se většinou mimo Prahu a jejich účelem je setkat se a vyměnit si zkušenosti, rady a nápady s učiteli z různých koutů republiky i mimo příležitost regionálních veletrhů.

Také jsme zavedli prezentační semináře pro školy, které fiktivní firmu nevyučují. Zástupci těchto škol jsou seznámeni s tím, co to je fiktivní firma a co žákům přináší. Tyto semináře zatím proběhly pro Středočeský kraj a Prahu, Jihomoravský kraj, Ústecký kraj a Severomoravský kraj a i díky nim jsme získali nové členské školy. Většinou se jednalo o školy, které uvažovaly o zřízení fiktivní firmy a právě toto školení bylo pro ně posledním impulsem.

Za malou formu seminářů můžeme považovat i konzultace na školách, které poskytujeme od roku 2004. Každá škola má možnost požádat CEFIF o návštěvu spojenou s konzultací na téma výuky ve fiktivní firmě, popřípadě spojenou i s ukázkovou hodinou. Tyto konzultace se postupem času stávaly stále žádanější a využívanější, a to především od nových škol a nových pedagogů. Také jsme tímto úspěšně nahradili seminář pro začínající učitele, o který postupem času přestal být zájem.

2.2.4. Soutěže fiktivních firem

Od roku 2005 jsme začali pravidelně vyhlašovat soutěže pro fiktivní firmy. Soutěže měly nejprve podobu fiktivních výběrových řízení, ale postupem času jsme připravili i jiné – o nejlepší webové stránky, o nejlepší webový obchod, o nejlepší podnikatelský záměr, o nejvíce navázaných obchodních kontaktů se zahraničními firmami. Zájem o naše soutěže postupně narůstal a stejně tak narůstalo i množství fiktivních firem, které se jich účastnily. Se vzrůstajícím množstvím soutěží také rostla atraktivita cen, které mohou firmy získat. V současné době činí první cena Kč 5 000,--, což odpovídá nejčastějšímu ročnímu členskému příspěvku.

2.2.5. Certifikát o práci ve fiktivní firmě

Od školního roku 2005/2006 mají nejlepší žáci ve fiktivní firmě možnost získat osvědčení o práci ve fiktivní firmě. Aby mohl žák osvědčení získat, musí jeho mateřská firma splnit předem dané podmínky, které odrážejí kvalitu výuky. Tato kritéria se chvíli vyvíjela a v současné době se ustálila na následujícím: tříhodinová dotace za dobu vzdělávání celkem, přímá účast žáka na veletrhu, registrace k DPH a splnění všech závazků firmy k úřadům CEFIF.

Od počátku existence osvědčení jsme udělili již 133 certifikátů a můžeme pozorovat stoupající zájem pedagogů o možnost získání certifikátů pro jejich žáky. Od osvědčení si slibujeme, že pomohou absolventům předmětu fiktivní firma při jejich vstupu na trh práce. Stejně tak již máme informace o tom, že získaný certifikát pomohl absolventům při jeho přijímacích pohovorech.

2.2.6. Deska cti

Abychom motivovali firmy k větší míře obchodování a zároveň odměnili i ty firmy, které aktivně odesílají své výstupy orgánům CEFIF, zavedli jsme v roce 2006 desku cti. Zveřejňujeme na ní ty firmy, které jejich obchodní partneři pochválili za obchodní spolupráci. Pro uveřejnění na desce cti potřebuje firma získat tři tyto pochvaly od svých obchodních partnerů. Druhou možností, jak se dostat na desku cti, je v pěti po sobě jdoucích měsících poslat orgánům CEFIF správně vyplněné formuláře za zdravotní a sociální pojištění. Deska cti je součástí webových stránek CEFIF (www.nuov.cz), jednak ji pravidelně přetiskujeme do Informátoru.

2.2.7. Nové úřady

V roce 2007 jsme zřídili dva nové úřady. Prvním z nich je Pojišťovna CEFIF. Pojišťovací služby fiktivním firmám poskytovala pojišťovna pracující na VOŠ a OA Chotěboř v rámci fiktivní firmy. Poté, co došlo ke zrušení oboru, bylo potřeba zajistit tyto činnosti pojišťovací služby jinými zdroji. Protože jsme nenašli zájemce o vedení pojišťovny mezi našimi firmami, založili jsme pojišťovnu na CEFIF a zároveň rozšířili portfolio jejích služeb.

Druhým novým úřadem je založení banky pojmenované CEFIFBANKA. S tím, jak roste počet fiktivních firem, je pomalu naplněna kapacita fiktivních bank působících na školách. Abychom jim odlehčili, založili jsme novou banku, která poskytuje služby komerční banky.

Nicméně banka není určena pro platební styk se zahraničím. Pro platby do zahraničí je i nadále způsobilá jenom banka FIBA, sídlící taktéž na CEFIF. V současné době CEFIFBANKA eviduje již téměř sto účtů a nové žádosti o zřízení smlouvy nadále přicházejí.

2.3. Veletrhy fiktivních firem

2.3.1. Regionální veletrhy

Regionální veletrhy jsou nezbytně důležité pro fiktivní firmy. Proto se snažíme, abychom se zúčastnili každého veletrhu v plném počtu pracovníků CEFIF. I když se nám to ne vždy z pracovních důvodů podaří. Abychom podpořili organizaci regionálních veletrhů zavedli jsme prakticky ihned po přesunu CEFIF na NÚOV příspěvky pro školy, které veletrh organizují. Příspěvek je ve výši Kč 2 000,-- a je poskytován formou slevy na členský příspěvek. Od školního roku 2006/2007 jsme také začali organizátorům regionálních veletrhů poskytovat ceny pro nejúspěšnější firmy. Jedná se především o propagační předměty CEFIF. Milou odměnou je nám fakt, že se počet regionálních veletrhů velmi zvýšil. Ve školním roce 2007/2008 proběhlo 13 regionálních veletrhů.

2.3.2. Mezinárodní veletrh v Praze

Mezinárodní veletrh je takovou třešinkou na dortu života fiktivních firem. Jeho pořadatelem je OA Heroldovy sady, Praha 10, a bližší informace naleznete přímo z pera organizátorky, Ing Borovičkové ve třetí části. Díky členství v EUROOPEN a díky obětavé práci organizátorů každý rok přijíždí do Prahy více a více zahraničních firem a podíl českých a cizích je již půl na půl. Protože jsme si vědomi finanční nákladnosti veletrhu a každoročních obtíží při shánění peněz, stali jsme se jedním ze sponzorů. Bohužel nám náš rozpočet neumožňuje financovat celý veletrh, ale je jenom správné, abychom pomohli pokrýt alespoň část nákladů. Kromě příspěvku na pořádání veletrhu udělujeme i speciální cenu, ale o té více v další části.

2.3.3. Zahraniční veletrhy

České firmy se na přelomu tisíciletí zúčastňovaly zahraničních veletrhů ve velmi omezené míře. Protože se nám tento stav nelíbil a chtěli jsme podpořit naše firmy v účasti na zahraničních veletrzích, vyhlásili jsme v červnu 2003 soutěž o bezplatnou účast na bratislavském veletrhu pro jednu firmu (čtyři žáci a jeden pedagog). Aby byla soutěž spravedlivá pro všechny, měly firmy zaslat eseje na téma Práce ve fiktivní firmě. Sešla se nám dvacítka soutěžních prací a nezávislá porota z řad pracovníků NÚOV vybrala třebíčskou firmu Michala Kislerová, čímž byla odstartována pravidelná účast českých firem na tomto veletrhu. Účasti českých firem na bratislavském veletrhu taktéž pomohla dohoda, že na české firmy na bratislavském veletrhu a na slovenské firmy na pražském veletrhu bude pohlíženo jako na domácí.

Soutěž se osvědčila, a proto jsme se rozhodli ji ponechat i v budoucnu. Změnili jsme pouze kritéria a příspěvek. Od roku 2004 nejlepší česká firma na pražském mezinárodním veletrhu získá certifikát na Kč 20 000,--, které použije na vycestování na zahraniční veletrh dle své volby. Čerpání těchto prostředků je limitováno jedním rokem a zatím všichni vítězové opravdu do zahraničí vycestovali.

Mezi českými firmami je jednoznačně nejoblíbenější Slovensko pro svoji blízkost, příznivé ceny a neexistenci jazykové bariéry (jedná se o mezinárodní veletrh v Bratislavě, kam kromě vítězů vycestovávají i jiné firmy, a o regionální veletrh v Košicích, kde pravidelně sbírá vavříny OA Ostrava – Mariánské hory). Dále se v posledních pěti letech české firmy zúčastnily veletrhů ve Francii (G a OA Sedlčany), Belgii a Holandsku (OA Opava a Euroškola Praha), Rakousku (OA Most) a Polsku (OA Písek). Pokud jsme na některou školu zapomenuli, tak se jí tímto omlouváme.

Jednoznačně nejčastějším výhercem certifikátu byly firmy ze Živnostenské školy ze Sokolova (dříve SOŠ Kynšperk, odlouč. prac. Sokolov) , které ho získaly celkově třikrát. Pravidelnými účastníky bratislavského veletrhu jsou také firmy z Třebíče, Liberce, Mostu nebo SPŠ dopravní v Praze.

Mimořádně úspěšné pro nás byly poslední dva ročníky bratislavského veletrhu. V roce 2007 fiktivní firma ESSO Telč ze SOŠ Telč vyhrála soutěž nejlepší katalog a firma Web Maker studio (SPŠ dopravní, Praha 5) vyhrála soutěž o nejlepší stánek.

Ještě úspěšnější pak byl rok 2008, kdy Platněřství – Pavla Pokorná ze Živnostenské školy v Sokolově byla oceněna na druhém místě v hlavní soutěži veletrhu. Fiktivní firma Web maker studio ze SPŠ dopravní na Praze 5 opět vyhrála soutěž o nejlepší stánek. Orfea z VOŠ, SPgŠ a OA v Mostě vyhrála soutěž o nejlepší nápad veletrhu a Starbeers z OA v Ostravě vyhrálo speciální soutěž o nejlepší reprezentantku veletrhu.

2.4. Co nás trápí

Nejen nás, ale i vyučující mrzí, že se nedaří zvýšit objem obchodů mezi fiktivními firmami. Podle signálů ze zahraničí je toto stejným problémem i v cizině. Snažíme se tomu čelit uveřejňováním míry ochoty obchodovat. Na seminářích vyzýváme učitele, aby se domlouvali mezi sebou, že jejich firmy uzavřou obchod. Apelujeme též na pedagogy, aby se snažili zrealizovat každou nabídku, kterou obdrží. Nižší míra obchodování je problémem i v ostatních sítích, ale to nás nesmí uklidnit.

Po přesunu na NÚOV chvíli trvalo, než se podařilo stabilizovat personální osazení Centra. Po přesunu na CEFIF zde chvíli pracovala ještě Václava Čížková, která též působila ještě v CEFIF i na VŠE.

Po ní nastoupila Karolína Špyrka. S příchodem Dany Batelkové v roce 2004 došlo k žádoucí stabilizaci na pracovních pozicích. Nárůst počtu firem a intenzivnější práce s nimi si vyžádaly přijetí další pracovnice – nejprve Eriky Šobíškové, poté Ivany Běhounkové a nyní Heleny Kuželové. Vzhledem k limitům MŠMT na počet pracovníků podílejících se na resortních projektech (v jejichž rámci je CEFIF financován) je však velmi těžké udržet úvazky na optimálním počtu.

3. Příspěvky ze škol

Následující část je věnována školám, které jsou již v síti dlouhou dobu a jejichž pohled na vývoj fiktivních firem v České republice může být přínosný.

3.1. VOŠ, SPŠ a OA Most

3.1.1. Pohled pedagoga

Historie fiktivních firem na zdejší obchodní akademii je poměrně zajímavá a čítá už 13 let.

Na zdejší škole se začalo s výukou předmětu fiktivní firmy v roce 1994 a v roce 1996 se za pomoci německé partnerské organizace a školy podařilo vybudovat první netradiční učebnu fiktivních firem. Výuka zde začala probíhat ve dvou hodinových blocích, zpravidla na konci vyučovacího dne. Prvními učiteli, kteří položili základ výuky u nás, byli Ing. Vladimír Dušánek (toho času pracující v soukromé sféře a externí učitel VŠB Ostrava, pobočka Most) a Ing. Otta Můnch (toho času učitel na OA v Žatci, autor několika ekonomických publikací pro střední školy). Do povědomí fiktivních firem a školského světa se dostalo jméno fiktivní firmy ŠTUDÁK, které reprezentovalo oblast pro studenty a jejich učitele veskrze zajímavou, a to pivovar – tedy výrobu a prodej piva. Tato firma byla založena jako akciová společnost a později se transformovala na společnost s ručením omezeným. Jelikož se po řadu let dařilo tuto firmu provozovat za sponzorské podpory tehdejšího pivovaru v Žatci, byla účast firmy velmi atraktivní zejména na veletrzích fiktivních firem.

Až do současné doby prošla výuka fiktivních firem mnoha změnami, jednak z hlediska rozsahu výuky, jednak z hlediska obsahu.

Již zhruba od roku 1998 vyučujeme předmět fiktivní firmy v rozsahu 3 hodiny týdně ve 3. a 4. ročníku jako předmět povinný. Třída se na výuku rozděluje na 2 části a posledních 7 let se v rámci polovin tříd utvářejí dobrovolně velké skupiny, které si přebírají či zakládají své vlastní fiktivní firmy. V jednom

školním roce nám tedy funguje velké množství fiktivních firem, zhruba od 10–16 firem. Ne vždy jsou všechny aktivní, některé zanikají, určitý základ firem je přebírán a doplňován či je pozměňován předmět činnosti a jiné vznikají jako úplně nové fiktivní firmy. Tato početná skupina nám přináší jak výhody, tak i určité zatížení pro vyučující a organizaci výuky. Velikou předností je pro nás čilý obchodní kontakt a možnost rychlého nákupu, prodeje, čili efektivní realizaci obchodního jednání. Na druhou stranu už při zavedení nového režimu výuky fiktivních firem na škole se jevilo jako nutné vyřešit umístění výuky tohoto předmětu do nových prostor. V roce 2000 vznikla nová, prostornější, efektivněji uspořádaná a moderně vybavená fiktivní kancelář, na kterou jsme velmi pyšní.

Výuka zde vzhledem k počtu tříd probíhá od brzkých ranních hodin do pozdních odpoledních hodin.

V souvislosti s rozšířením počtu firem na škole došlo k úpravám v koncepci výuky fiktivních firem. Směrem, kterým se vzdělávání začalo nově ubírat, byla prezentace firmy, její

činnosti, její kvality a to zejména formou mluveného slova mateřského i cizího. Dovednosti, jako byla písemná komunikace, evidenční činnosti, účetní práce, prodejní a propagační činnosti, jsme vždy považovali za základní dovednosti, které se aplikovaly z ekonomických předmětů ve výuce fiktivních firem.

Chyběla nám ale komunikace o firmě, o jejích činnostech, o studentech, o škole, a to jsme se snažili zabudovat do výuky předmětu. Myslíme, že se nám to podařilo, což dokazují i naše úspěchy na poli soutěžním v rámci konaných regionálních a mezinárodních veletrhů.

Naše škola již po osmé realizovala regionální veletrh fiktivních firem, protože v těchto aktivitách, jako jsou právě veletrhy, spatřuje obrovský přínos pro studenty jako pracovníky firmy. Teprve v konkurenci firem se ukáží kvality studentů a tím celé firmy. Obchodní a kontraktační akce jsou velikou motivací studentů pracovat na sobě, pracovat dobře, efektivně a racionálně ve firmě, tedy pracovat tak, aby firma byla úspěšná.

Za stále aktuální považujeme problém hodnocení ve výuce fiktivních firem. Na toto téma bylo napsáno mnoho doporučení, návrhů a článků, ale z vlastní zkušenosti víme, že všechny výkony studentů nejsou jednoznačně měřitelné, a proto je hodnocení nelehkou záležitostí. Svoji roli hraje jak přístup žáků k práci, tak přístup učitele.

Práce ve fiktivní firmě má svoji přitažlivost. Jsou zde uplatňovány moderní metody výuky a vše, co si studenti vyzkouší takzvaně na vlastní kůži, je pro ně to nejcennější. Proto spatřujeme přínos tohoto předmětu zejména v samostatnosti studentů při práci ve fiktivní firmě, v aplikaci teoretických vědomostí při řešení praktických činností v jednotlivých útvarech firmy, v možnostech rozvíjet komunikační jazykové schopnosti, v dovednosti týmové práce, v schopnosti zodpovědnosti za vlastní práci. Výuka prostě vede k výchově podnikatelského ducha.

Jitka Hašková,
vyučující předmětu fiktivní firma

3.1.2. Pohled bývalé ředitelky Moonline, s. r. o.

Zdá se mi to jako včera, kdy jsem se svými spolužáky seděla na první prezentaci FFY. Prezentovaly se nám o rok starší ročníky, majitelé FFY, kteří už za sebou měli ne jeden úspěch, a já, dá se říci, polykala každé jejich slovo. Připadala jsem si jako v jiném světě. Ve světě, kde je v podnikání možné vše i bez nutného základního kapitálu. Představa toho, že i já si toto podnikání mohu za rok osobně vyzkoušet, mě velice lákala a v duchu jsem si přála dosáhnout něčeho, co se mým starším spolužákům nepovedlo.

Dny, týdny a měsíce uběhly a já se svými kamarády poprvé vstoupila do učebny fiktivních firem plna očekávání, čeho všeho jsme schopni. Nastal čas uplatnit naše teoretické znalosti v praxi, což (snad nejen pro mě) bylo velice vítanou změnou v našem každodenním životě.

Prvním úkolem bylo vybrat vhodný předmět podnikání, lehce zapamatovatelný název, rozdělit si pracovní pozice a samozřejmě i právní úkony spojené se vznikem nové společnosti.

Než jsem se nadála, byla jsem ředitelkou módního salónu a musela jsem se naučit to, jak rozdělit práci mezi občas náladové, jindy zas opravdu úžasné spolupracovníky.

Společnost jsem se snažila vést demokraticky, ale nebudu zastírat, že občas přišly chvíle, kdy jsem se prostě musela rozhodnout sama za všechny, i když vím, že se to zrovna všem nelíbilo.

Přes menší rozpory jsme ale dokázali utvořit dobře sehraný tým, který si byl jist tím, čeho chce dosáhnout.

Blížila se naše první prezentace před konkurenčními firmami a my měli plné hlavy nápadů týkajících se naší propagace na trhu. Chtěli jsme zaujmout, dostat se do povědomí potencionálních zákazníků a s potěšením oznamuji, že se nám to opravdu povedlo a to ne jednou.

K úspěchům ale vedla dlouhá a těžká cesta a já musím sama za sebe říct, že každý z nás přispěl svou „troškou“ do mlýna. Na této cestě většina z nás zjistila, že bez spolupráce a vzájemné pomoci bychom nebyli tam, kde jsme byli, a také to, že občas je potřeba udělat kompromis a zkusit něco nového, či překonat sám sebe.

Předmět FFY mě toho naučil hodně. Naučil mě nejen praktické věci týkající se samotného zakládání společnosti a jejího vedení, ale i věci, které mohu využívat v osobním a pracovním životě. Poznala jsem mnoho nových lidí a setkala se s různými názory. Osvojila jsem si, dá se říci, všechny manažerské vlastnosti a to, zda jsem si vedla dobře či ne, musí posoudit jiní. Já osobně na tento předmět vzpomínám velice ráda a občas bych chtěla vrátit čas.

Svět FFY je malý, ale i přesto mi toho dal hodně.

Děkuji lidem, kteří přišli s nápadem zavést tento předmět, a zároveň musím konstatovat, že bez schopného vyučujícího, který umí zaujmout a motivovat, by pro mě asi neznamenal tolik, co pro mě znamená.

Monika Hálová
absolventka předmětu fiktivní firma

3.2. OA Opava

Historie Obchodní akademie v Opavě sahá až do roku 1851. Ekonomické školství má zde dlouholetou tradici a o zvyšování úrovně absolventů se pedagogický sbor snaží neustále. Za tímto účelem vznikly při Obchodní akademii v Opavě fiktivní firmy jako jedny z prvních v České republice.

Vstupní informace o fiktivních firmách jsme získali na prvním školení v ČR ve školním roce 1991/1992, které bylo uskutečněno v Praze. Problematiku fiktivních firem zde přednášel Mgr. Petr Slanař, ředitel Obchodní akademie ve Vídni a člen rakouského centra fiktivních firem ACT, kterého můžeme považovat za „otce“ myšlenky fiktivních firem ve střední a východní Evropě. Vzpomínám si, že způsob vedení přednášky a její obsah tehdy nadchnul řadu účastníků školení. Na základě těchto informací jsme se rozhodli uplatnit novou formu výuky i na naší obchodní akademii a založit zde fiktivní firmy.

Výuka předmětu fiktivní firma byla na naší škole zahájena ve školním roce 1992/1993. Před vlastním založením bylo nutné vybrat vhodné skupiny studentů a zanícené pedagogy. Velký důraz při zavedení tohoto projektu musel být kladen také na vytvoření příznivé situace (klíma) ve škole. Předmět byl zařazen do volitelných předmětů.

Jako první vznikly na naší škole dvě fiktivní firmy – Horizont a Akademic, ve kterých pracovali studenti třetích ročníků. Počátky byly těžké. Chyběly hlavně zkušenosti a materiální vybavení. Výuka probíhala v klasické třídě a jediným vybavením zde byl jeden psací stroj a dvě skříně. Nechybělo však odhodlání tyto počáteční těžkosti překonat. V první fázi jsme studenty připravovali na činnosti provozované jako živnosti. Nevytvářeli jsme ihned obchodní společnosti, nebylo to tehdy ani možné. Musím totiž podotknout, že v této naší první etapě ještě neexistovalo Centrum fiktivních firem, chyběla zde přímá koordinace. Rovněž nám chyběl jakýkoli přehled o dalších fiktivních firmách v České republice, nebylo s kým obchodovat.

Vše se začalo měnit ve druhé polovině listopadu 1992, kdy vzniklo Centrum fiktivních firem ČR (CEFIF) na katedře didaktiky ekonomických předmětů VŠE v Praze. Fiktivní firmy se začaly oficiálně registrovat a začal se vytvářet jejich přehled a databáze. Dle výpisu z března 1993, který jsme tehdy obdrželi, byla naše fiktivní firma Horizont zapsána do obchodního rejstříku CEFIF jako druhá v ČR. Pro zajímavost mohu uvést, že v době vzniku CEFIF začaly pracovat čtyři fiktivní firmy a během školního roku se jejich počet zvýšil na šestnáct. Očekávalo se tehdy, že do června 1994 dosáhne počet čtyřiceti firem. Tento počet byl pravděpodobně překročen ještě do konce roku 1993 – přesné údaje však nemám k dispozici.

Jak se CEFIF postupně dostával do povědomí na školách v České republice i v zahraničí a docházelo k výraznému rozšíření myšlenky fiktivních firem na školách, začaly mít i naše fiktivní firmy více obchodních partnerů a mohlo docházet k navázání obchodních kontaktů a k samotnému obchodování.

Velký průlom v činnosti nastal během účasti našich prvních dvou firem na 1. veletrhu fiktivních firem v Topolčankách na Slovensku v říjnu 1993 (15. říjen 1993). Na tehdejší dobu zde byla vysoká účast – 5 fiktivních firem z ČR a 22 fiktivních firem ze SR. Naši studenti zde měli první možnost navazovat přímé osobní kontakty a vyzkoušet si své znalosti a dovednosti z uzavírání obchodů.

Dalším důležitým okamžikem bylo získání 2. místa v soutěži vyhlášené v Českém rozhlase ve vysílání Domina. Toto nádherné umístění vyneslo našim studentům fiktivních firem vstupenky do Safari parku v Rakousku. Během příprav padlo rozhodnutí spojit příjemné s užitečným. V Rakousku existovala a stále existuje dokonalá síť fiktivních firem, se kterou se u nás teprve prakticky začínalo. Využili jsme proto své kontakty s Mgr. Slanařem a naše studenty přivítala Vídeň. Zde jsme měli poprvé možnost zhlédnout vybavení učeben, které byly zařízené jako skutečná kancelář se vším všudy. Během tohoto prvního pobytu ve Vídni jsme navázali řadu nových kontaktů a prohloubili vzájemnou spolupráci.

Výsledkem bylo, že rakouské Centrum fiktivních firem vydalo katalog našich dvou fiktivních firem. To pomohlo k tomu, že na naši školu postupně dorazily první nabídky z Rakouska, Francie a Holandska. Začala nová etapa obchodování, která nutila studenty, aby se začali zdokonalovat v cizích jazycích, v obchodování s cizinou, včetně přepočtu měny, atd.

Motivující pro vedení naší školy bylo rovněž zhlédnutí vybavenosti speciálních učeben pro fiktivní firmy. To vedlo k tomu, že již v roce 1994 se naše škola mohla chlubit zcela novou učebnou pro výuku fiktivních firem. Učebna je od svého vzniku vybavena moderním kancelářským nábytkem a kancelářskou technikou a je zcela přizpůsobena moderní výuce předmětu fiktivní firma. Samozřejmě s přihlédnutím k finanční situaci ve školství si musíme všichni uvědomit, že v tehdejších i v současném období to bez sponzorů prostě nejde. Důležitý je a vždy bude kontakt s reálnými firmami, a to jak z hlediska spolupráce fiktivních firem a reálných firem (formou praxí, stáží, atd.), tak i z hlediska spolupráce škol a reálných firem.

Rok 1995 byl důležitým mezníkem pro všechny fiktivní firmy v ČR. S jistotou totiž můžeme všichni říct, že jedním z vrcholů práce ve fiktivní firmě je pro studenty účast na veletrhu fiktivních firem. Tím byl v roce 1995 první veletrh fiktivních firem v pražském Paláci kultury, který pořádala fiktivní firma ANTRE z Obchodní akademie Heroldovy sady v Praze 10. Samotný veletrh proběhl ve dnech 14.–16. března 1995 za účasti přibližně 60 fiktivních firem z celé ČR. Veletrh sklidil ohlas a uznání. Vysoká byla také návštěvnost veletrhu, především z řad studentů, jejich vyučujících a zástupců reálných firem. Naše obchodní akademie byla na tomto veletrhu reprezentována tehdy již čtyřmi fiktivními firmami – Horizont, Akademic, Carline a Wintour. Studenti všech fiktivních firem museli sami předložit svou nabídku a poskytnout informace o vystavovaném zboží, prezentovat své dosavadní teoretické vědomosti a dovednosti. Účast na veletrhu je pro každou školu finančně náročná záležitost a tato finanční náročnost nás opět směřuje k těsnější spolupráci škol, fiktivních firem a reálných firem.

Od roku 1995 naše fiktivní firmy nevynechaly jediný veletrh v Praze a letos se budeme prezentovat na již 14. ročníku mezinárodního veletrhu.

O tom, co to fiktivní firmy jsou, na jakém základě pracují atd., bylo již za těch 16 let mnoho napsáno a řečeno. Nepovažuji proto za nutné tuto problematiku nějak zvlášť popisovat. Chci se jenom zkráceně zmínit o současné organizaci fiktivních firem na naší Obchodní akademii v Opavě.

V současné době pracuje na naší škole 5 fiktivních firem.

Předmět se vyučuje jako volitelný ve vybraných skupinách, cca 15 studentů, tvořících fiktivní firmu. Předmět se vyučuje ve třetím a čtvrtém ročníku. Hodinová dotace ve třetím ročníku představuje 99 hodin, ve čtvrtém 66 hodin.

Výuka je rozdělena do tří velkých bloků.

1. Výuka v prvním bloku probíhá ve třetím ročníku od 1. září do 31. prosince

V tomto přípravném období se studenti seznamují se zásadami a činnostmi fiktivní firmy. Vytvářejí si svou organizační strukturu, vybírají předmět podnikání, seznamují se s náplní činností jednotlivých oddělení, zpracovávají katalogy, sortimentní listiny, nabídkové listy, zavádějí firemní účetnictví a mzdovou agendu, vstupují do kontaktu s Centrem fiktivních firem.

V tomto období je velmi důležité vytvořit sehraný kolektiv. Vyučující musí zjistit, kdo a jak v dané skupině pracuje, na koho a do jaké míry se v dané skupině může spolehnout. Je vhodné docílit toho, aby k tomuto vzájemnému poznání dospěli také studenti, kteří se doposud znali „pouze jako spolužáci“, ale nyní ve fiktivní firmě musí vystupovat i z určitých pozic jim svěřených, a to hlavně v oblasti nadřízený – podřízený, souhra týmu, plnění jednotlivých úkolů, odpovědnosti, ...

V našich podmínkách tuto záležitost řešíme v prvním období přípravou společenské akce, a to pro školu, studenty, dětské ústavy, atd. Například fiktivní firma (jedna nebo dvě) se podílí každoročně na přípravě a konání Reprezentačního plesu naší školy. Jelikož se jedná o skutečnou reálnou akci, studenti jsou nuceni plánovat a plnit skutečné cíle, vstupovat do kontaktu s předem dohodnutými reálnými firmami a jednotlivci, spolupracovat mezi sebou navzájem a také spoléhat se jeden na druhého. Během práce na takovéto skutečné společenské akci studenti sami mezi sebou poznají, kdo je tzv. „tahoun“ ve skupině a kdo se jenom „veze“. Toto poznání jim v dalším období velmi pomůže při další práci. Záleží samozřejmě na vyučujícím, jak bude vztahy mezi studenty dále usměrňovat a řídit. Důležité je postupně zapojit všechny studenty do aktivní práce.

Velmi vhodné je v tomto prvním období zapojit studenty fiktivních firem například do soutěže, kde opět musí dojít k vzájemné spolupráci. Týmová práce je zde jedním z nejdůležitějších předpokladů další úspěšné činnosti celé fiktivní firmy. Jako vzor zde mohu uvést letošní účast naší fiktivní firmy OPAVA PERLA SLEZSKA, s. r. o. – studentů třetího ročníku, kteří se zapojili v období říjen 2007–leden 2008 do manažersko marketingové soutěže Business Point 2008, vyhlášené podnikatelskou fakultou VÚT v Brně. Do přípravy soutěže byli zapojeni všichni studenti fiktivní firmy. Celou skupinu reprezentovali pouze někteří studenti, kteří si získali důvěru ostatních právě svým přístupem k týmové práci. Studenti si své zástupce sami zvolili. Samotné nádherné umístění – 2. místo v celorepublikovém finále – potom jenom posílilo pocit vzájemné sounáležitosti, spolupráce a odpovědnosti za celý tým.

2. Výuka v druhém bloku probíhá v průběhu třetího ročníku (leden – červen) a čtvrtého ročníku (září – prosinec)

Toto období, které můžeme označit jako hospodářský rok firmy, je pro studenty nejdůležitější z hlediska samotné náplně činnosti. Studenti plní průběžně jednotlivé činnosti spojené s podnikatelskou činností firmy.

V tomto období považují za nejdůležitější účast na veletrhu fiktivních firem. Studenti jsou nuceni řešit problémy s přípravou na veletrh, samotnou účastí na něm a vyhodnocením účasti. Zde mohou studenti získat nejvíce obchodních kontaktů, ověřit si své jazykové znalosti, osvojit si osobní jednání, ...

3. Výuka ve třetím bloku probíhá ve čtvrtém ročníku od 1. ledna do období maturit

Toto období můžeme označit jako hodnotící období. V našich podmínkách jej rozdělujeme na dvě části.

V první části – leden až únor – musí studenti provést písemné hodnocení uplynulého hospodářského roku. Zpracovávají se analýzy jednotlivých oddělení a v závěrečné fázi se vyhotoví hodnocení za celou firmu.

Ve druhé části – únor až duben – studenti ve skupinách zpracovávají závěrečné práce ze zadaných témat týkajících se činnosti fiktivní firmy. Převážně se jedná o témata, se kterými se studenti mohli setkat v průběhu celé výuky ve fiktivní firmě. Vyvrcholením celé práce je pak obhajoba závěrečných prací před komisí, která je složena jak z učitelů naší školy, tak z představitelů reálných firem. Po úspěšné obhajobě závěrečných prací získávají studenti certifikát o úspěšném absolvování výuky ve fiktivní firmě. Získání certifikátu považují za silný motivační prvek pro studenty.

V průběhu činnosti fiktivní firmy se všichni setkáváme i s problémy, které nás určitým způsobem brzdí v naší práci.

Za velký problém považuji práci některých fiktivních firem, které pracují jako fiktivní banky. Pozdní výpisy z účtu, špatná komunikace, nepřesnosti ve stavu finančních prostředků na účtech – to vše má negativní vliv na činnost dalších fiktivních firem.

Vzájemná komunikace mezi firmami je rovněž nedostatečná – brzdí vzájemný obchod. Nejvíce kontaktů firmy získají na veletrzích, ale pouze malé procento těchto navázaných obchodních vztahů se dále prohlubuje. Většinou je spolupráce ukončena po odjezdu z veletrhu.

Celkově špatná finanční situace ve školství – tu ovšem fiktivními firmami neovlivníme, i když se nám někdy může zdát, že vše kolem je pouze fiktivní. Přitom zde platí známé rčení „I fiktivní firmy potřebují reálné peníze“.

Mezi hlavní přínosy působení fiktivních firem považuji v současné době získání schopností lépe se orientovat v hospodářské praxi a pohotověji reagovat na signály jak externí, tak interní. Velmi důležitý je také rozvoj schopnosti komunikace, vzájemné týmové spolupráce a získání pocitu zodpovědnosti za vlastní práci. Pro současný „otevřený“ svět je rovněž důležitý rozvoj jazykových znalostí.

Ing. Dalibor Gregor
vyučující předmětu fiktivní firma

3.3. OA Písek

Fiktivnímu trhu v České republice už je 15 let? Je to vůbec možné? Vždyť se mi to zdá jako včera, když jsme s fiktivními firmami v Písku začínali a já jsem tedy pamětníkem! Snad tedy smím trochu zavzpomínat ...

3.3.1. Historie

První kusé informace se u nás objevily někdy v roce 1991 nebo 1992, kdy se mi o „nějakých fiktivních firmách“ zmiňoval zástupce ředitele a ten je přinesl bůhví odkud. Souvislé informace jsme společně s mnoha dalšími učiteli z celé republiky získali až na podzim roku 1992 na semináři pořádaném Obchodní akademií ve Svitavách a tam jsme se také dozvěděli, že už několik takových firem v českých školách pracuje včetně Centra při VŠE v Praze. Otevřel se před námi nový prostor, který mě oslovil stejně tak jako celou řadu kolegyň a kolegů. Od té doby se fiktivní trh (a nejen v České republice) bouřlivě rozvíjel a já jsem rád, že jsem byl u toho.

Myšlenka fiktivních firem nás zaujala natolik, že jsme již v roce 1993/1994 založili a provozovali dvě fiktivní firmy (Progress a Royalcar) a to v rámci IEP (integrovaného ekonomického předmětu, což byl jakýsi nástupce ekonomických cvičení) ve čtvrtém a pátém ročníku. V té době, jak si mnozí pamatujete, byly po vzoru Rakouska některé obchodní akademie pětileté. Podle našich představ měli studenti ve čtvrtém ročníku firmu převzít, provozovat ji celý hospodářský (kalendářní) rok, v pátém ročníku rok uzavřít a předat vše svým následovníkům někdy začátkem druhého pololetí. Po třech letech studia už by měli dost umět a tak jsme si vymýšleli, jak si budeme „hrát“ s účetnictvím, závěrkou, reklamacemi, úvěry, jak budou studenti z VŠE jezdit z CEFIF na kontroly apod. Vývoj však šel jiným směrem, pětileté studium bylo zrušeno, hodiny ubývaly a nyní vypadá situace tak, že máme dvě hodiny týdně fiktivní firmu v nepovinném předmětu ve druhém ročníku a jsme rádi, že zvládneme jen zcela základní činnosti firmy a naše původní představy se přesunuly do kategorie snů. V podobné situaci bohužel nejsme zdaleka sami.

V průběhu oněch 15 let fungovala na naší škole různě dlouhou dobu řada firem, do dnešních dnů však vydržela pouze firma Progress, s. r. o., která je tak jednou z nejstarších činných firem v České republice.

3.4. Naše účast na veletrzích

Jednou z velmi atraktivních, efektních, ale také náročných tváří fiktivních firem je prezentace na veletrzích. Této stránce činnosti jsme se věnovali prakticky od začátku. Pravidelně jsme navštěvovali menší regionální veletrhy jako Svitavy, Příbram, Plzeň nebo Most – dnes už je veletrhů tolik, že musíme vybírat. Od prvního ročníku jsme nechyběli ani na pražském veletrhu. Většinou formou exkurze, ale několikrát jsme tam i vystavovali (poprvé v roce 1998). Regionální veletrhy mám rád, nezatěžují nás nijak výrazně v žádné oblasti, probíhají v klidné pracovní atmosféře, studenti si vyzkoušejí, co je třeba (příprava na velké veletrhy) a staří známí učitelé se potkají.

Zvláště bych chtěl vzpomenout na zahraniční veletrhy. Zpočátku jsem si myslel, že se nemáme čím pochlubit a tak jsme první pozvání na veletrh do Lince na jaro 1997 odmítli. Pořadatelé z Keplerovy univerzity však moc stáli o účast některé české firmy, ozvali se znovu a my kývli. Narychlo jsme dali dohromady materiály, vybrali tři studenty vládnoucí němčinou a s kolegou jsme se jeho autem vydali do Lince. Tenkrát a ještě několikrát potom jsme byli jediní zahraniční vystavovatelé. Od té doby jezdíme na zahraniční veletrhy často a rádi. V Rakousku jsme vystavovali hned na podzim téhož roku v Amstetenu a pak následovaly: 2000 – Laakirchen, 2002 – Eferding, 2005 – Freistadt. V květnu 2005 jsme se zúčastnili veletrhu v polské Zelené Hoře, dvakrát jsme navštívili Bratislavu (2003 a 2007) a nejdále jsme byli v roce 2000 v bulharském Burgasu. Nemohu nevzpomenout na náš specifický způsob organizování zájezdů do ciziny. Většinou jsme naplnili celý autobus výpravou, kde kromě pracovníků a přátel fiktivní firmy byli zejména sportovci, kteří v místě konání veletrhu sehráli přátelské utkání s místními studenty.

3.4.1. Písecký veletrh EFKO

Když jsme se na začátku dozvěděli o činnosti fiktivních firem v zahraničí, padla také zmínka o veletrzích. Hned mi začalo vrtat hlavou, že bychom něco takového také mohli zkusit. No a poté, co jsme rozjeli fiktivní firmy v Písku, začal jsem o tom vážně uvažovat. Vzpomínám, jak jsem se na nějakém semináři v Praze na jaře 1994 ptal kolegyň a kolegů, zda by k nám do Písku přijeli na veletrh. Přikývli a my jsme ve školním roce 1994/1995 založili fiktivní firmu PFVV (Písecké fiktivní výstavy a veletrhy) a po celý rok připravovali první písecký regionální veletrh. Původně měl být v březnu, ale když souběžně pracující pražští kolegové uspořádali ve stejném termínu první pražský veletrh, posunuli jsme náš termín na červen 1995. Tak jsme přišli o historické prvenství. Nic jsme o fiktivních veletrzích nevěděli, vše jsme vymýšleli od začátku – organizační schéma, bulletiny, pozvánky, vizitky atd. a podařilo se vytvořit model, kterého se v principu držíme (a nejen my) dodnes.

Veletrh byl úspěšný, kromě firem z jižních Čech přijeli také ze Svitav, kde hned na podzim téhož roku uspořádali svůj první ročník, kterého jsme se samozřejmě na oplátku zúčastnili. V organizování veletrhů jsme pokračovali v dalších letech a v červnu 2008 jsme přivítali účastníky již 14. ročníku.

Některé školy se objevily třeba jen jednou, každý rok je někdo nový, ale zejména si vážíme pravidelných účastníků. Na začátku měl mít veletrh regionální charakter, ale jsme velmi pyšní, že můžeme v Písku uvítat firmy prakticky z celé České republiky a nejen to. Při našich návštěvách zahraničí jsme navázali přátelské kontakty se školami v rakouském Linci, Freistadtu, Eferdingu, Gmundenu a Rohrbachu i v polském Walbrzychu a tak od roku 1998 má EFKO mezinárodní charakter. Například v roce 2004 tu vystavovalo 34 firem z 12 škol včetně rakouských a polských a v roce 2005 se na 11. ročníku prezentovalo 26 firem z 8 tuzemských a 3 rakouských škol.

3.4.2. Závěr

Za zmíněných 15 let jsem měl možnost pracovat s desítkami studentek a studentů a spolupracovat s mnoha kolegyněmi a kolegy. Záměrně jsem nikoho nejmenoval. Všem vám děkuji – bylo to pěkné. Stál jsem u zrodu fiktivních firem a věřím, že dalších 15 let bude ještě lepších. Tak ať se nám všem daří!

Jaroslav Fořt

učitel na OA Písek

3.5. SPŠ dopravní Plzeň

Fiktivní firmy působí zejména na školách, které vyučují převážně ekonomické obory, tedy především obchodní akademie a obchodní učiliště. Popřípadě další školy, které mají mimo jiné také obory ekonomického zaměření. Mezi takové patří naše odborná škola – Střední průmyslová škola dopravní v Plzni.

Fiktivní firma je jedním ze vhodných nástrojů, jak ekonomické teorie prakticky využít také v praxi. V rámci slučování škol od roku 1996 fiktivní firmy působily téměř na všech středních školách s odborným zaměřením. I naše současná škola vznikla postupným slučováním škol. Na každé původní škole již fiktivní firmy existovaly a pracovaly, takže pro učitele ekonomických předmětů byla obrovská výhoda pokračovat v jejich práci.

Nyní na naší škole pracuje pět fiktivních firem. Dvě z nich byly založeny již v roce 1996 (Ametyst, s. r. o. a Rubín, s. r. o.). Zbývající tři firmy vznikly v následujících dvou letech. Za dosavadní existence těchto pěti firem se v nich vystřídalo mnoho žáků, kteří tak získali hodně zkušeností pro svou další životní kariéru.

V současné době mají fiktivní firmu jako předmět všichni žáci čtvrtého ročníku oboru Provoz a ekonomika dopravy, jedná se o povinný předmět. U zaměření Logistika, Zasilatelství, Dopravní služby v Evropské unii, Silniční a Letecká doprava je celková dotace dvou až tří vyučovacích hodin týdně. V letošním školním roce mají nově fiktivní firmu žáci oboru Mechanizace a služby, zaměření Ekologie.

Žáci se v předmětu fiktivní firma dělí na dvě skupiny a pohybují se celkem ve třech vzájemně propojených kancelářích, které jsou vybaveny příslušnou výpočetní technikou, psacími stroji, tiskárnou (kombinací faxu, scanneru a kopírky) a dalším potřebným kancelářským materiálem, včetně dokladů, vzorů jejich vyplňování apod.

Práce ve fiktivní firmě přináší určité zvláštnosti. Jedná se o změnu celé organizace výuky. Nejedná se o klasické frontální vyučování, ale o skupinové vyučování v počtu cca 15 žáků. Žáci se mohou volně pohybovat na svém „pracovišti“, studují materiály a pracují samostatně na zadaných úkolech. Zde musí prokázat dosud získané vědomosti z celé řady předmětů ekonomického zaměření, ať už je to ekonomika jako taková, marketing a management, účetnictví, právní nauka, výpočetní technika, psaní na stroji a obchodní korespondence. Učitel zde vystupuje spíše v roli odborného poradce, konzultanta a především majitele firmy. Pro žáky je někdy velmi složité zhostit se tak významné úlohy, jako je vedení ostatních žáků, rozdělování úkolů, celková organizace firmy a kontrola plnění úkolů. V průběhu vyučování dochází k propojení teoretických vědomostí ze všech odborných předmětů a praxe.

Podívejme se také na klasifikaci žáků. Ta probíhá trochu jiným způsobem, než na který jsou žáci zvyklí z jiných předmětů a od jiných učitelů.

Klasifikace je u nás prováděna podle těchto kritérií:

- aktivita a iniciativa žáka (dodané podklady k činnosti firmy, účast na veletrzích, vlastní náměty, ...)
- hodnocení úrovně využívání teoretických znalostí
- hodnocení výsledků práce (kvalita a kvantita)
- samostatnost žáka
- pečlivost
- komunikativnost
- schopnost pracovat ve skupině, týmu
- schopnosti plánovat, organizovat, řídit a kontrolovat

Žáci ve vedoucí funkci firmy také mohou ve spolupráci s vyučujícím navrhovat známku pro ostatní žáky skupiny. To v žádném jiném předmětu nenajdete. Poslední a konečné slovo má při udělení známky ale učitel.

Kdyby však bylo vše bez problémů, bylo by to pro nás opravdu jednoduché, Ale problematickou částí činnosti ve fiktivní firmě je její materiální vybavení. Musíme se také k této otázce vyjádřit, protože trápí nejen nás, ale i ostatní školy. Především je to finanční podpora ze strany vedení školy zajistit prostředky na vybavení těchto „pracovišť“. Protože je dnes vybavení klasické třídy se základním vybavením finančně značně náročné, nelze tedy očekávat, že vybavení fiktivních firem bude v popředí zájmu. Je zde tedy na místě snaha shánět sponzory, kteří by se materiálně i finančně podíleli na práci fiktivních firem. Ti se shánějí samozřejmě velmi špatně. Dosud nemáme dobré zkušenosti se sponzoringem, nedaří se nám sponzory sehnat. Ze strany rodičů najdeme podporu při tisku propagačních materiálů, zapůjčení vlastního majetku na veletrhy fiktivních firem, ale to je tak asi vše. V tomto směru bychom velmi uvítali materiální pomoc v podobě tiskáren, počítačů a notebooků, dataprojektorů a dalších pomůcek pro další zkvalitňování práce ve fiktivních firmách.

Na druhou stranu musíme vyjádřit uznání a poděkovat vedení školy, které dosud podpořilo účast našich fiktivních firem na veletrzích mimo Plzeň, a to v Praze, Příbrami, Písku a také v Bratislavě. V neposlední řadě musíme vyjádřit dík našemu vedení i za to, že nám umožňuje v našem společenském sále organizovat pravidelně každý rok začátkem prosince regionální veletrhy fiktivních firem. Do roku 2008 jich bylo již třináct. Každý veletrh je vždy něčím zajímavý.

Proč zmínka o veletrzích? Protože jejich pořádání je velmi důležité. Vždyť veletrhy jsou vlastně vyvrcholením práce ve fiktivních firmách. U nás to byla celá řada pouze jednodenních veletrhů. Později, na základě dosavadních zkušeností, jsme se dohodli, že to zkusíme na dva dny. Již šestým rokem tedy pořádáme regionální veletrhy dvoudenní. Význam vidíme v tom, že se účastníci veletrhu blíže poznají, mají čas na své aktivity ve firmě. První den veletrhu – při slavnostním zahájení – mají studenti a ostatní účastníci možnost poznat celou řadu významných hostů, které každoročně zveme. Patří mezi ně např. primátoři města Plzně, zástupci Krajského úřadu Plzeňského kraje, Úřadu práce v Plzni, Dopravních podniků města Plzně, zástupci jiných reálných firem, novináři, regionální televize atd. Toto se nám daří vždy

velmi dobře zajistit a hosté jsou seznámeni s novou problematikou výuky, se kterou se dosud nesetkali. Pokud se hostům u nás líbí, vždy se rádi mezi nás rádi vracejí. Příkladem je bývalý primátor města Plzně a nynější senátor Ing. Jiří Šneberger, který opět potvrdil svou účast na našem regionálním veletrhu, a to již popáté.

Fiktivních firem máme na našich veletrzích v průměru okolo 25. Nejvíce jich bylo v roce 2005, kdy se nám přihlásilo celkem 33 fiktivních firem z celé republiky. Bylo jich tolik, že jsme je museli umístit také mimo hlavní sál do přilehlých prostor. Pochopitelně na každém veletrhu organizujeme různé soutěže

a naše firmy také získávají čelní umístění.

Ve školním roce 2006/2007 získali žáci naší školy 3. místo za prezentaci firmy na veletrhu v Příbrami (firma Olympia, s. r. o.), 1. místo na mezinárodní veletrhu v Praze za nejlepší reklamu (firma Olympia, s. r. o.) a 1. místo za výběrové řízení (firma Dumbo, s. r. o.).

A v čem vidíme hlavní úspěchy fiktivních firem jak v domácích soutěžích, tak i na veletrzích v jiných městech? Především je to osobní aktivita každého zúčastněného žáka na veletrhu a jejich osobní příprava. Nemalý podíl na dosažených úspěších mají také učitelé, kteří s prací ve fiktivních firmách mají za dobu jejich trvání velké zkušenosti. Výsledky jejich úspěchů také reprezentují naši školu, což je pro nás významným faktorem k popularizaci školy na veřejnosti, např. prostřednictvím tisku a televize.

Veletrhy určitě přispívají k předávání zkušeností mezi žáky, vyučujícími a zástupci CEFIF. Žáci uplatňují své organizační schopnosti, mnohdy i překvapující pro samotné učitele, dovedou využít svého obchodního ducha a také si vyzkouší komunikaci v cizím jazyce. Vyplňují celou řadu dokladů potřebných pro uzavření obchodních dohod, nákup, prodej a další činnosti. Veletrhy mnohdy ukáží, jak jsou žáci schopni navázat kontakty s ostatními firmami, ukáží zde, jak umí vystupovat na veřejnosti – formou prezentace firmy na pódiu, atd.

Zorganizování takové akce je sice pro učitele velmi náročná práce, ale když se podaří, tak dobrý pocit z dobře vykonané práce nakonec udělá své. Potěší každé kladné uznání, a to od kohokoliv.

Pro činnost fiktivních firem na škole v dalším období uděláme vše, byli bychom rádi, aby se tato práce žákům líbila. Aby fiktivní firma byla přínosem pro jejich budoucí povolání a další životní kariéru.

Ing. Irena Nováková a Ing. Jan Bříza
učitelé předmětu fiktivní firma na SPŠ dopravní Plzeň

3.6. OA Heroldovy sady, Praha 10

Fiktivní firmy mají při výuce na odborných školách své opodstatněné místo. Na naší škole, Obchodní akademii Heroldovy sady v Praze 10, fungovalo a funguje mnoho fiktivních firem s různými předměty činnosti. Během doby se jejich zaměření vyvíjelo a vedle firem, které prodávaly květiny, kancelářské potřeby, výpočetní techniku nebo popř. poskytovaly různé fiktivní služby vznikly fiktivní firmy, které jsou velmi prospěšné nikoli svým fiktivním zákazníkům obecně, ale přímo naší škole.

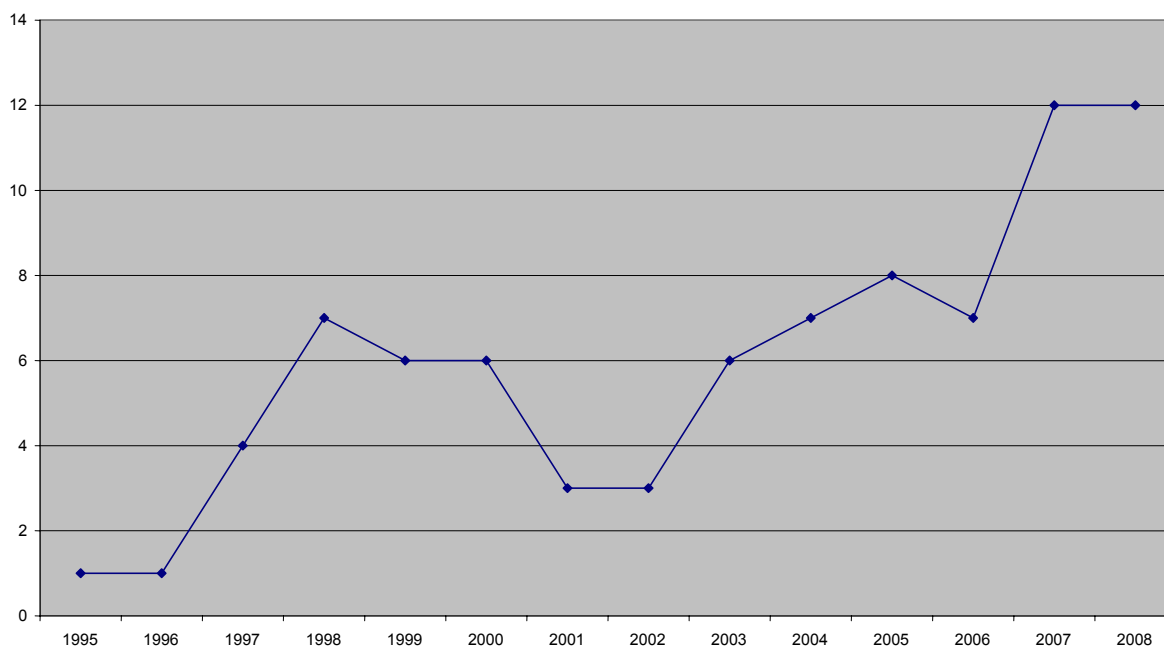
Jedná se především o firmu **Antre, s. r. o.**, která se zabývá organizováním Mezinárodního veletrhu fiktivních firem, a o firmu Academia, s. r. o., jejíž hlavní náplní činnosti je prezentace a propagace školy, zajišťování a organizování charitativních akcí a pomoc při organizování veletrhu fiktivních firem.

Od letošního roku začalo při fiktivní firmě vysílat školní rádio HeSa, které má velmi příznivou odezvu mezi studenty i pedagogy.

Takže reálný, nikoli fiktivní výsledek! Zároveň ovšem fungují jako fiktivní firmy ve fiktivním obchodním světě. Jsou napojeny na fiktivní banku, fiktivní dodavatele, fiktivní finanční úřad, fiktivní správu sociálního zabezpečení a fiktivní zdravotní pojišťovnu.

Antre, s. r. o., je fiktivní firma, která má na naší škole nejdelší tradici. Pravidelně organizuje Mezinárodní veletrh fiktivních firem. Myšlenka uskutečnit takový veletrh se narodila v roce 1994 a v březnu 1995 proběhl první ročník – tehdy se ho účastnilo šedesát českých firem. Na posledním – čtrnáctém - ročníku vystavovalo 201 firem ze 12 států Evropy. Zájem o veletrh je veliký a každoročně stoupá. Velmi nás těší, že se ho zúčastňuje stále více českých a zahraničních fiktivních firem.

Počet zúčastněných států na veletrhu

Připravit takovou akci není jednoduché, protože zaměstnanci fiktivní firmy jsou žáci čtvrtých ročníků – a ti se mění každý rok. V letošním školním roce v Antre, s. r. o., pracuje sedmnáct studentů čtvrtých ročníku oborů Ekonomického lycea a Obchodní akademie. Každé září tak vzniká nový tým s přesně rozdělenými rolami. V čele stojí ředitel firmy, jeho zástupce a tiskový mluvčí. Vznikají úzce spolupracující oddělení sekretariátu, marketingu, webových technologií a účtárny. Koordinaci činností provádí ředitel ve spolupráci se svým zástupcem.

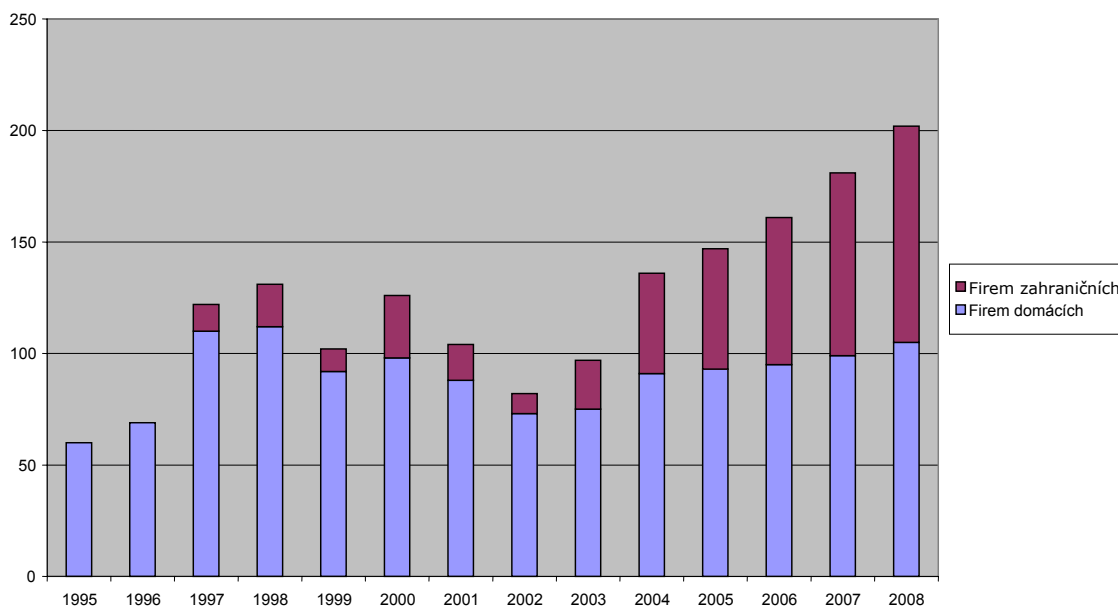
Během přípravy celé akce vstupují studenti do kontaktu s různými subjekty. Marketingové oddělení musí kontaktovat potencionální účastníky veletrhu, zajistit prostory pro konání veletrhu a veškeré výstavnické služby – od postavení stánku po jeho označení a vybavení. Zajišťují také bankovní služby, program veletrhu a organizaci soutěží, kterých se vystavovatelé velmi rádi účastní. Nelehkou prací je rovněž přesvědčování sponzorů o smysluplnosti pořádané akce. Zatím se ale vždy podařilo patřičnou podporu získat. Oddělení sekretariátu zastřešuje komunikaci mezi Antre, s. r. o., účastníky veletrhu, sponzory a institucemi. Oddělení účtárny eviduje veškeré účetní případy spojené s veletrhem, sestavuje rozpočet celé akce.

Informace o přípravách veletrhu a novinkách zajišťuje oddělení webových technologií. Studenti svou činnost průběžně prezentují na stránkách **www.heroldovysady.cz/antre**. Tiskový mluvčí komunikuje s médii, sestavuje tiskovou zprávu a prezentuje činnost Antre, s. r. o., na veřejnosti.

Práce ve fiktivní firmě představuje pro studenty nový rozměr studia – netradičním způsobem vybírají a ověřují informace získané v běžných hodinách: především v ekonomice, účetnictví, webových technologiích, v cizích jazycích, psychologii. Navíc typ této činnosti nabízí obrovskou volnost, takže mohou naplno projevit a rozvinout svou kreativitu, schopnost improvizace, schopnost pracovat v týmu, mohou ověřit a zdokonalit jazykové schopnosti. To všechno je zintenzívněno velikou motivací studentů: práci ve fiktivní firmě Antre, s. r. o., bere většina jako prestižní záležitost a cítí odpovědnost za zdárný průběh veletrhu. k pozitivním aspektům patří i to, že během příprav musí oslovit řadu institucí a osobností, se kterými se možná už nikdy do blízké spolupráce nedostanou. Je nám velikou ctí, že nad uplynulými veletrhy přijal záštitu primátor hlavního města Prahy MUDr. Pavel Bém a Velvyslanectví Spojených států amerických v Praze.

Ve dnech 12.–14. března 2008 proběhl již 14. ročník Mezinárodního veletrhu fiktivních firem. Konal se v malé sportovní hale na Výstavišti Incheba Praha v pražských Holešovicích. Záštitu nad ním převzal primátor hlavního města Prahy MUDr. Pavel Bém, Velvyslanectví Spojených států amerických v Praze a náměstek ministra školství RNDr. Jindřich Kitzberger. Veletrhu se zúčastnil rekordní počet 201 firem z dvanácti zemí.

Počet zúčastněných firem na veletrhu

Z předchozích řádků jednoznačně vyplývá, že příprava veletrhu je velmi komplexní záležitost, která klade na tvůrčí tým velké nároky. Studenti fiktivní firmy Antre, s. r. o., ji zvládají velmi dobře: představuje pro ně sice neobvyklou zátěž, ale zároveň přináší zkušenost.

Dosud byla řeč o hlavních organizátorech akce, ale zabezpečení technické stránky veletrhu by bylo nad možnosti sedmnácti studentů a jednoho pedagoga. Proto při konečné realizaci pomáhá každoročně velmi aktivně fiktivní firma Academia, s. r. o., a studentské společnosti, které na naší škole působí. Starají se o občerstvení účastníků, doprovodné soutěže, vytváří pamětní listy, které si každý zúčastněný stánek a každá zúčastněná firma z veletrhu odváží. Do přípravy jsou zapojeni také studenti nižších ročníků, především pak třetích, které atmosféra akce většinou pohltí, a velmi často se stává, že právě oni chtějí příští rok vstoupit do společnosti Antre, s. r. o., a další veletrh tak už aktivně pořádat.

Pevně věřím, že i 14. ročník Mezinárodního veletrhu fiktivních firem 2008 proběhne bez problémů a že se opět najdou nadšení studenti, kteří se stejnou pečlivostí a pracovitostí jako ti minulí a současní připraví 15. a další ročníky veletrhu.

Zároveň věřím, že se studentské fiktivní firmy v Čechách i ve světě budou dál úspěšně rozvíjet a že se budou rády účastnit našeho veletrhu, protože nejen bez firmy Antre, s. r. o., ale především bez nich by nemohl být nikdy uskutečněn.

Ing. Romana Borovičková
vyučující fiktivní firmy Antre, s. r. o.